

Pieminekļis nojaukts

Jāpagriež stundu atpakaļ

Vasaras laiks Latvijā šogad beigsies šī gada 30.oktobrī plkst. 04.00 (naktī no sestdienas uz svētdienu), kad pulksteņa rādītāji jāpagriež vienu stundu atpakaļ.

Foto - E.Gabranovs

Skaitlis '61' – liktenīgs. Šūnakmenī veidoto pieminekli partizāniem, kas cīnījies pret vācu iebrucējiem Lielā Tēvijas kara laikā (1941-1945), kā Otrā pasaules kara PSRS teritorijā dēvēja Padomju Savienībā, Balvos atklāja 1961.gada 11.jūnijā. Interesanti, ka pagājušā gadsimta 61.gadā to atklāja un 61 gada vecumā tā esamība izbeidzās. Balvu novada pašvaldības vecākais sabiedrisko attiecību speciālists Kristiāns Bokta taujāts, cik izmaksāja objektu novākšana, paskaidroja, ka Balvu novada pašvaldība, vairākkārt konsultējoties ar uzņēmējiem, veica tirgus izpēti "Padomju un nacistisko režīmu slavinošo piemiņas vietu demontāža Balvu novadā", kurai pieteicās divi pretendenti: "Tuvāk iepazīstoties ar šo pretendentu piedāvātajām demontāžas izmaksām, nācās secināt, ka piedāvātās summas būtiski atšķiras, salīdzinot ar dārgāko summu, esošās izmaksas ir uz pusi mazākas. Balvu pieminekļa "Lielā Tēvijas kara partizāniem" demontāža izmaksāja 24 900 eiro (bez PVN), turpretim padomju un nacistiskā režīma slavinošās piemiņas vietas demontāža Tilžas pagastā izmaksāja 13 800 eiro (bez PVN). Jāatzīmē, ka arī valsts finansē 50% no kopējām objektu demontāžas izmaksām. Uz šo konkrēto brīdi demontāžas darbi Balvos un Tilžā ir noslēgušies, turpretim Baltinavā darbi tiks uzsākti tuvākajā laikā. Baltinavas demontāžas darbus veiks Balvu novada pašvaldības aģentūra "San-Tex"."

Foto - E.Gabranovs

Klusē kā partizāni. 20.oktobra vakarā balvenieši sazvanījās, viens otru informējot, ka skvērā jauc nost pieminekli. Izrādījās, tur izklāja koka laipu ceļu, lai varētu piebraukt smagā tehnika. Un tikai pēc sešām dienām sākās mirklis, ko mūspuses cilvēki vērtē neviennozīmīgi. Jāpiebilst, ka arī mediji nebija informēti, kad notiks pieminekļa nojaukšana.

Foto - E.Gabranovs

Pats būtu nokritis. 26.oktobra rītā cilvēks, kurš strādāja pie pieminekļa, "Vaduguni" atzina, ka tas, viņaprāt, pēc kāda laika pats būtu nogāzies, jo, pieduroties ar tehniku, tas sabruka. Jāsecina, ka iecere pieminekļa augšu jeb skulptūru transportēt uz Latvijas Okupācijas muzeju Rīgā neistenojās.

Foto - E.Gabranovs

Tā lēma valstsvīri. Saistībā ar Krievijas iebrukumu Ukrainā, agresiju un totalitāru režīmu slavinošu objektu atrašanos Latvijas teritorijā vēl pēc valsts neatkarības atjaunošanas Ministru kabinets šī gada 14.jūlijā pieņēma noteikumus Nr. 448 "Latvijas Republikas teritorijā esošo demontējamo padomju un nacistisko režīmu slavinošo objektu saraksts". Tas noteica, ka jādemontē Okupācijas pieminekļi Pārdaugavā un vēl 69 objekti visā Latvijā.

Foto - E.Gabranovs

Rikojums gandrīz izpildīts. 5.augustā izdots Balvu novada pašvaldības rīkojums "Par padomju un nacistisko režīmu slavinošo objektu demontāžu Balvu novadā" gandrīz ir izpildīts. Atgādinām, kas tas paredzēja trīs objektu demontāžu – Balvu skvērā, Baltinavas pagasta centrā iepretim kultūras nama ēkai un Grīvas mežā, kura uzrakstu "Kaut skujām sevi sedzam" atceras daudzi mūspuses ļaudis. Kāpēc? Kopš 1977.gada, kad memoriālu atklāja, tas bija viens no populārākajiem padomju jaunatnes patriotiskās audzināšanas simboliem. Ceturtdien objekts vēl nebija demontēts Baltinavas pagasta centrā.

Nedēļas jautājums

Kā jūs vērtējat pulksteņu pārregulēšanu uz ziemas laiku?

Zinaida Logina

DANIĒLS BREZINSKIS, mācās Eglaines pamatskolas 8.klasē:

– Vakaros man patīk braukt ar velosipēdu. Nu saprotu, ka, beidzoties stundām skolā, būs tumšāks, un tas man ne visai patīk. Manuprāt, laiku grozīt nevajadzētu. Jā, bet ir arī pluss, jo stundu ilgāk varēs pagulēt. Vakaros es mācos, protams, bet gribas arī iziet ārā, tāpēc labāk ir pastaigāties vai iet pārgājienos, bet pa gaišāku laiku. Tumsa

vakaros tikai traucēs.

RASA no Gulbenes: – Man ir divus un četrus gadus veci bērni, kurus es vedu uz bērnudārzu, tāpēc uzskatu, ka pulksteņa grozīšana neko labu nedod. Tā stunda mums izjauc visu dienas ritmu, jo jāiet gulēt un jāceļas citā laikā, kas bērniem nav labvēlīgi. Es neuzskatu, ka tas ir vajadzīgs. Tik daudz agrāk runāja, ka atceļš šo laiku grozīšanu, bet viss turpinās.

JĀNIS no Baltinavas: – Varbūt jūs, pilsētniekus, tas kaut kā ietekmē, bet man kā lauku cilvēkam ir vienalga – groza vai negroza. Es attiecos neitrāli, man ir izstrādājies savs dzīves ritms, un pulkstenis to nevar ietekmēt. Ja tā padomā, varbūt arī ir labāk, ja rīti ir nedaudz gaišāki, tad diena šķiet garāka. Var doties apdarīt mājas darbus, aiziet uz autobusu un aizbraukt uz pilsētu kaut vai iepirkties. Vakaros

tumsa iestājas tāpat – agrāk vai vēlāk.

ASTRA ĀBELNIECE no Gulbenes: – Es vērtēju negatīvi. Viennozīmīgi. Man darbs ir stundas attālumā no vietas, kur dzīvoju, ilgi strādāju, tāpēc laika maiņa izjauc visu dienas ritmu. Cilvēkam ir svarīgi dzīvot pēc tā laika, kā viņš ir pieradis, nevis pavasarī un rudenī grozīt pulksteni šurpu turpu. Tas jau sen būtu jāmaina, nevis tikai par to jārunā.

INITA no Viļakas: – Esmu pieradusi, piemēram, konkrētus televīzijas raidījumus skatīties vienā un tajā pašā laikā, nu būs jāpielāgojas, jāskatās pulkstenī, lai ko nenokavētu. Būs izjaukts arī naktsmiers. Gribētos dzīvot tā, kā pierasts. Labi, ka man bērni jau lieli, jo zinu, ka laika grozīšana ietekmē bērnu veselību. Arī citi mani paziņas un draugi uzskata, ka šis lēmums nav pareizs.

MANA NEDĒĻA

Tā ir laime, pamosties no rīta un pateikt saviem mīļajiem: “Labrīt!” Iedzert tasi kafijas un pārdomāt, kā pavadīšu šo dienu, jo uz darbu nav jāiet. Kas atliek? Baudīt dzīvi! Ja laiks ir saulains, es vēroju ziedus un kokus savā mazdārziņā, protams, arī rūpējos, lai tajā viss būtu skaisti. Taču, ja lietus, pārdomāju, ko labu esmu paveikusi iepriekšējā dienā. Šonedēļ piedzīvoju patīkamu pārsteigumu, jo biju Rēzeknē uz Latgales reģionālās pensionāru apvienības padomes sēdi, kurā mani ar krāšņiem rudens ziediem sumināja nu jau aizgājušajā dzīves jubilejā. Kas gan var dot vairāk pozitīvo emociju, kā šādi mirklī?! Tāpēc visiem novēlu, lai mums ir laba veselība, raits solis ikdienas gaitās un gaišas, zilas, tīras debesis virs galvas!

LUDMILA LOGINA, Rugāju pensionāru biedrības vadītāja

No vēstulēm

Egles asaras

Šorīt egle raud asarām lielām
Par bērzu, kam tik ļoti salst,
Jo novembra drēgnajās dienās
Viņam mugurā vien kreklis balts...

Ja varētu kaut vienu skuju kārtu
Draugam aizdot līdz pavasarim,
Lai viņam vairāk nesaltu
Ne rudens lietū, ne ziemā arī!

Bet nespēj eglīte bērzu aizsniegt,
Ne skuju mēteli savu šim dot,
Bēzram jāsalst, līdz baltais sniegs
Viņu sildīs, kaut mazliet piesedzot.

Kādēļ zelta naudu, ko rudens tev deva,
Vējos kaisīji, neprāti bālais?
Nu, kad beigusies dālderu sēja,
Pats redzi, kā godība gaist...

Raud egle, bērzā noraugoties
Kā Kristīne Edgarā, kad pirmdienas rīts,
Jo zina – uz nākošiem godiem
Viņš atkal visu zeltu vējā izkaisīs...

NAURIS GEKIŠS

Strādājiet kopā!

Nesen manam vīram palika ļoti slikti ar veselību. Nobijušies izsaucām ātro palīdzību. Kā zināms, tagad izsaukums iet caur Rīgu. Piecpadsmit minūtes Rīgas dispečere izjautāja par sūdzībām, vēl 15 minūtes mācīja, kādas zāles dzert. Beidzot pateica: “Rokas un kājas kustas, zvaniet, kad paliks sliktāk.” Uz manu iebildumu, – kad būs sliktāk, var būt jau par vēlu, saņēmu atbildi: “Ātrā palīdzība nav taksis, ņemiet savu auto un brauciet uz slimnīcu paši.”

Nu un kur ir nonākusi mūsu medicīna? Pagāja vēlēšanas. Ar interesi lasīju

partiju programmas, skatījos debates un redzēju, ka atkal pie varas rāvās kara partijas. Galvenie punkti: militāras rūpniecības attīstība, modernu NATO ieroču iegāde (*Himar, Nasams* u.tml.). Hallo, deputāti, kur ir medicīna, izglītība? Ar tādu attieksmi pret medicīnu drīz jums nebūs ko aizsargāt. Mana ģimene ir saskārusies ar veselības problēmām. Es redzu, ka medicīna ir izstumta no prioritātes, trūkst ārstu, nedarbojas medicīnas iekārtas, garas rindas uz izmeklēšanu. Tautas nodokļi miljoniem aiztek uz ieroču iegādi, tajā pašā laikā slimniekiem mēnešiem ilgi jāgaida rinda uz izmeklēšanu.

Nekas jauns nenotiks pēc vēlēšanām, atkal pie varas tikušās partijas *riesies* savā starpā par premjera un ministru krēsliem, kam būt koalīcijā, kam – opozīcijā. Ja runāt par piemēroto “JV” sarkano līniju, tad tas ir absurds un necieņa pret to tautas daļu, kas balsoja citādi. Diemžēl tā saucamās “sarkanās līnijas” dēļ opozīcijā paliks tās partijas, kuras tiešām paceltu valsti ekonomiku un tautas labklājību, kurām prioritāte ir medicīna, izglītība, cilvēki, nevis *HAIMERI*. Uzskatu, ka tā saucamā “sarkanā līnija” ir nepieņemama – ja esat ievēlēti, tad strādājiet kopā. Tā nav demokrātija, ja daļu ievēlēto deputātu izstumj kaut kādā opozīcijā un neļauj pilnvērtīgi strādāt valsts labā.

BIRUTA NARUBINA Viļakā

Mani secinājumi

Pastaigājoties pa Balviem, pēc ilgāka laika pārtraukuma nolēmu apciemot savu paziņu Tautas ielā 2. Pieejot pie mājas, secināju, ka gandrīz pie katrām ieejas durvīm kāpnēs ir izdrupušas. Ārduvis ir

Lasītāji!

Kļūstiet arī par rakstītājiem, jo visas jūsu vēstules katrā mēneša beigās tiks izvērtētas un mūsaprāt labākā saņems redakcijas pārsteiguma balvu. Ielāgojiet, ka balvas saņemt varēs tikai tie rakstītāji, kuru vārdus mēs zināsim – tāpēc nerakstiet anonīmas vēstules.

nomainītas, bet vecākam iedzīvotājam tās grūti atvērt, jo ir ļoti smagas. Atverot ieejas durvis, priekšā redzamas vēl padomju laikos darinātas pasta kastītes. Dažām durtiņās vaļā, dažām aizslēgtas, bet zemē mētājas reklāmas lapas. Nav arī nekāda ziņojuma dēļa, kam zvanīt, piemēram, avārijas dienestam vai arī citiem dienestiem nepieciešamības gadījumā. Arī mājas vecākajam nevar piezvanīt, jo nav norādīts telefona numurs. Paziņa teica, ka jūnijā pasta kastītēs esot ievietotas aptaujas lapas par mājas vecākā ievēlēšanu, bet joprojām vēl neesot paziņoti aptaujas rezultāti. Izbrīnu radīja arī tas, ka, ejot pa kāpņu telpu, pašam bija jāieslēdz elektrības slēdzis, lai varētu nokāpt lejā. Arī mājai pie ieejas durvīm nav apgaismojuma. Jābaidās, lai nepakristu uz izdrupušajām ieejas kāpnēm. Apkure mājai arī nebija pieslēgta.

Balvu pilsētas iedzīvotājs

Sūtiet mums vēstules arī elektroniski: vaduguns@apollo.lv

Automātiskais atbildētājs
64520961

Hallo!

“Trešdien bijām aculiecinieces, kā nojauc pieminekli Balvu pilsētas skvērā. Teikšu godīgi, – sastrīdējamies uz līdzēnas vietas, jo mūsu uzskati atšķiras. Es biju par, viņa – pret, turklāt katrai no mums bija pamatoti argumenti. Labi, ka esam draudzenes, tāpēc arī tik atšķirīgie viedokļi mums ļāva strīdu izbeigt viesnīcas kafejnīcā pie tases kafijas un palikt katrai pie savām domām,” telefonsarunā atklāja kāda balveniete.

“Gribētos zināt, kāpēc pārvietoja konteinerus uz zaļo

zonu Bērzpils ielā 44? Runā, ka tie būs aizslēgti? Kas par tiem ir atbildīgs?” uztraukti jautāja avīzes lasītāja.

Atgādinām, ka šādos gadījumos vislabāk vērsties un šādus jautājumus uzdot mājas pārvaldniekam.

Lasītāji arvien biežāk dalās pārdomās par pamesto kaķu barošanu. Pensionāre no Viļakas, izlasījusi “Vaduguni” rakstu “Biedrībai ir vairāk iespēju”, izteica viedokli, ka piekriet gulbenietei, kura saka, ka pamestie kaķi jāved sterilizēt. “Tikai kam tas jādara? Es taču nevaru ķert katru

kaķi, meklēt vetārstu un par to viņam vēl maksāt? Vajadzēja pie raksta pielikt klāt telefona numuru, kam un uz kuriem zvanīt, ja manā mājā ieklīduši sveši kaķi,” uztraukti stāstīja pensionāre.

“Gribu brīdināt autobraucējus, ka uz ielām un ceļiem sakritušās lapas ir slidenas, nesēn to nācās piedzīvot uz savas ādas,” vēleiz lasītājiem, kuri pārvietojušas ar automašīnu, vēlējas pateikt kāds autovadītājs.

Ukrainu stāsti

Par spīti visam – jādzīvo!

Irēna Tušinska

Pēc tautības armēniete RIMMA savas dzīves laikā bēgusi no trim kariem. Pirmo reizi, sākoties armēņu – azerbaidžāņu konfliktam Kalnu Karabahā, devās bēgļu gaitās uz Luhanskas apgabalu Ukrainā. Kad 2014.gadā arī tur sāka šaut un spridzināt, Rimma pārcēlās uz Harkivu, bet šī gada 24.februāra rītā, pamodusies no raķešu sprādzieniem, nespēja noticēt, ka tas notiek atkal. Tagad sievietē kopā ar dēlu un vedekli dzīvo drošībā – Balvos. Arī darbs un dzīvoklis ir atrasti, tomēr visas sarunas laikā ar asarām acīs viņa nebeidz atkārtot: “Kāpēc? Par ko?”

Rimma ir neliela auguma tumsnēja sieviete vidējos gados ar ļoti skumjām acīm. Sarunai viņu pierunāt nebija viegli, jo bēgļi visu laiku atkārtot: “Vairs negribu atcerēties tās šausmas.” Uzzinājusi, ka gatavojos intervēt viņas kolēģi no Ukrainas, kāda Balvu Profesionālās un vispārīgglītojošās vidusskolas skolotāja pastāstīja aizkustinošu atgādinājumu par Rimmu, kura šajā skolā strādā par tehnisko darbinieci: “Viņa rosās kā bitīte, visu laiku ir kustībā. Nedēļas laikā koridoros pa trīs reizēm noslauka visus rāmišus. Brīnišķīga sieviete. Viendien, tirot skolotāju atpūtas telpu, Rimma bija nometusi zemē krūzīti, kurai notrūka osiņa. Cik viņa bija nelaimīga! Nevarēju saprast, kas noticis. Viņa ķērās man ap vidu sakot: “Tiklīdz saņemšu algu, es jums krūzīti nopirkšu vietā!” Teicu: “Ziniet, Rimma! Aiziesim un sasitīsim visas krūzītes! Tā vienkārši – paņemsim un sasitīsim! Par ko jūs uztraucaties!? Vai tad par to vispār jāuztraucas?” Tas bija tik traki – tā stāvēt un skatīties, kā cilvēks pārdzīvo par sasītu krūzīti.”

Sarunas laikā Rimma nebeidz atkārtot, cik labi šeit visi pret viņu izturas un cik neērti ir pieņemt svešinieku palīdzību. Viņa nesūdzas par likteni apgalvojot, ka pieturas pie principa, ko savulaik, dodoties projām no Karabahas, līcis iegāmet viņas tēvs: “Lai kas arī notiktu, vajag turpināt dzīvot.”

Domāja, ka sprādzieni drīz beigsies

Lūgta padalīties izjūtās, kas pārņēma, sākoties Krievijas iebrukumam, Rimma stāsta, ka tobrīd dzīvoja dzīvoklī kādā no Harkivas daudzstāvu mājām un strādāja lielveikalā par pārdevēju. Viņas vienīgais dēls Aleksandrs kopā ar sievu Jeļenu nesen bija iegādājušies un izremontējuši māju nelielā pilsētiņā Russkaja Lazovaja, kas atrodas gandrīz pie pašas Krievijas robežas. 24.februāra rītā viņa, tāpat kā citi pilsētas iedzīvotāji, piedzīvoja milzīgu šoku: “Nu iedomājieties. Daudzi vēl gulēja. Man bija jānododas uz darbu veikalā, tāpēc pusē sešos biju pamodusies. Tas notika tik ātri, nevarējām neko saprast. Visi kļiedza, kaimiņi pie durvīm klauvēja saucot, ka sācies karš. Redzējām, kā lido un sprāgst raķetes, sākās panika. Neviens nesaprata, ko darīt. Sākumā biju pārliecināta, ka tas viss drīz beigsies. Kad dēls piezvanīja sakot, lai tūlīt braucu projām, es atbildēju, ka gan jau tas drīz beigsies, bet viņš teica: “Nē, mammu. Tas ir nopietni.””

Kara pirmo dienu Rimma atceras kā lielu haosu. Dodoties uz darbu veikalā, apkārt redzēja milzīgu mašīnu plūsmu, cilvēki ar čemodāniem skrēja dažādos virzienos. Rimma nolēma, ka bez dēla un vedeklas nekur nebrauks. Drīz vien pienāca ziņa, ka uzspridzināti vairāki tilti, tostarp tilts, pa kuru varēja nokļūt līdz dēla pilsētiņai, ko jau bija okupējis krievu karaspēks. “Bērni palika tur. Pusotru mēnesi viņi dzīvoja pagrabā. Nebija ne gāzes, ne elektrības. Sakari bija pārtūkuši. Nevarēju pie viņiem nokļūt. Ar brīvprātīgo palīdzību gribēju nosūtīt viņiem kaut vai produktus, bet brīvprātīgie teica, ka šī pilsēta atrodas slēgtajā, okupētajā zonā un viņi tur netiek. Apkārt valdīja panika, bet es uztraucos, ka nezinu, kas noticis ar bērniem. Pusotru mēnesi turpināju sēdēt dzīvoklī, negāju uz metro, uz vienīgo vietu, kur paglābties no raķešu apšaudēm. Negāju, jo domāju, – ja nu bērni izrausies un atbrauks, bet manis nebūs mājās! Kaimiņi teica: “Rimma, ejam kaut uz mājas pagrabu!” Es atbildēju, ka palikšu dzīvoklī, gaidīšu bērnus. Gulēju koridorā un domāju tikai vienu: “Man ir jādzīvo, lai varu atrast savus bērnus. Uz pagrabu devos tikai tad, kad sākās ļoti spēcīgas raķešu apšaudes. Ņēmām

līdzī vēl kaimiņu tantiņu, kaimiņu bērnus un visi sēdējām tur.” Rimma stāsta, ka pēc kāda laika jau pēc skaņas vien spēja noteikt, kurā virzienā lido raķete: “Zinājām arī apmēram, kurā laikā sāksies apšaušana. Tās parasti notika naktīs.” Rimma stāsta, ka aptuveni mēnesi nebija nekādu sakaru ar ārpusauli, cilvēki bija apjukuši un daudzi negribēja pamest mājas: “Februāris un marts – tā bija īsta elle. Cilvēki dzīvoja pagrabos, nevarēja pat nomazgāties. Visgrūtāk bija sievietēm ar zīdaiņiem. Un visu laiku tā grandoņa un uzplaiksnījumi. Dzīvoklī pat gaismu nevarēja ieslēgt, viss tāpat bija redzams. Pēc skaņas zinājām, kur notiek apšaušana. Logus dzīvokļos nolīmējām ar skoču, lai neizbirst rūtis. Tie, kuriem vēl bija elektrība, vakaros logus aizklāja ar segām. Bija gadījumi, kad sirēna jau gaudoja, bet vairs nepaspēja aizskriet uz pagrabu vai metro. Tad dzīvoklī aizsedzu logus un iededzu sveci. Vai arī klauvē kaimiņiene sakot, ka nepaspēs aizskriet uz pagrabu. Tad sanācām abas kopā manā vai viņas dzīvoklī, apsēdāmies gaitenī, tālāk no logiem, un līdz ritam plāpājām. Kaut kad ap sešiem parasti pārstāja šaut. Vēlāk apšaudes sākās arī dienā. Februāris un marts bija neizturami.”

Bez dēla projām nebrauks

“Vēl pirms kara ar dēlu bijām sarunājuši, – ja sāksies karš, paliekam katrs savā vietā, nekur nekustāties, lai zinām, kā vienam otru atrast. Ja kaut kur izbraucam, obligāti jādod ziņa, uz kuriem. Luhanskas apgabalā jau bijām kaut ko līdzīgu piedzīvojuši, tāpēc sarunājām, kā rīkoties tādos gadījumos,” stāsta kara bēgļi. Jau pirmajās dienās daudzi Rimmas paziņu dēli devās karot kā brīvprātīgie, bet viņa savējam nelāva: “Es teicu, ka nedzemēju viņu karam. Dēls sākumā gribēja iet karot, bet pēc tam sprieda: “Nu kā es iešu, ja Krievijā dzīvo vectēvs, onkulis, radnieki?! Ukrainā arī dzīvo vectēvs, vecmāte, draugi... Nu kā es iešu karot?! Lai mani kaut iesēdina, es neiešu. Par ko karot? Nu, ja būs Trešais pasaules karš un visa pasaule karos, tad es arī, tad būs jēga.””

Sieviete atceras, ka pirmais pusotrs mēnesis, kamēr gaidīja dēlu un vedekli, bija šausmīgs. Viņa palika Harkivas dzīvoklī pat uzzinājusi, ka Russkaja Lazovaja vairums iedzīvotāju vairs nav starp dzīvājiem. Rimma stāsta, ka grūtības tikai saliedējušas Harkivas iedzīvotājus – visi viens otram palīdzēja: “Barojām veciņus un dzīvniekus, ko, panikā bēgot, cilvēki bija pametuši. Dzīvojot pagrabā, visi pēc kārtas gatavojām ēdienu, nesām gulošajiem senioriem, kuri nevarēja aiziet no dzīvokļiem. Daudzās mājās nebija ne elektrības, ne gāzes. Ļoti daudz mums palīdzēja brīvprātīgie. Dažiem kaimiņiem bija kaut kādi produkti krājumi. Visi *sametās* kopā, kas kuram bija. Tas viss mūs ļoti satuvināja.”

“Saki, ka vajag uz Latviju!”

Beidzot pienāca diena, kad Rimma saņēma dēla zvani. Izrādījās, ka viņš, vedekla un vēl daži radnieki izvesti uz Krieviju. Viņiem ir tikai tas, kas mugurā, bet mājas vairs nav, nekā vairs nav. Dēls teica, ka bēgļu mašīnu kolonna dodas Latvijas virzienā, tur brīvprātīgie viņus jau gaida. “Teicu: “Kā – Latvija? Vajag taču uz Ukrainu!” Bet dēls apgalvoja, ka visi citi ceļi ir ciet. Viņš teica, ka gaidīs mani Latvijā. Ja brīvprātīgie jautā, kurp vest, lai es sakot, ka man vajag uz Latviju.” Rimma tūlīt vērsās pie brīvprātīgajiem atkārtot, ka viņai jānokļūst Latvijā pie bērniem: “Brīvprātīgie mums ļoti palīdzēja. Cilvēkus evakuēja lielām grupām. Mani iesēdināja vilcienā līdz Ļvivai, kur jau gaidīja autobusi, lai vestu uz Poliju. Citādi nevarēja. Polijā citi brīvprātīgie jautāja, uz kuriem kuram vajag. Teicu, – man uz Latviju. Uz kuriem Latvijā? Es saku, – nezinu. Zvanīju dēlam jautāt, uz kuru vietu Latvijā man vajag? Viņš teica, lai braucot uz Varšavu, bet viņš atbrauks man pakā. Brīvprātīgie mūs sadalīja pa virzieniem, katram piesprauda birku ar vietas nosaukumu. Vienu brīdi sajutos tā jocīgi, kā koncentrācijas nometnē. Bet esmu ļoti pateicīga brīvprātīgajiem par palīdzību. Viņi strādāja ļoti organizēti.” Rimma atceras, ka, nokļuvusi Varšavā, nobijās, jo neviens viņu nesagaidīja: “Pēc laiciņa atskanēja dēla zvans. Mammu, kur tu esi? Un mēs satikāmies. Dēls mierināja, ka tagad viss būs labi. Tagad esam

drošībā.”

Rimma stāsta, ka sākumā bēgļu ģimene nonāca Rēzeknē, kur dzīvoja arī citi ukraiņi: “Tur pret mums izturējās ļoti labi. Uz Latviju atbrauca arī dēla sievas brālis ar savu sievu, kuri arī iepriekš dzīvoja Russkaja Lazovaja. Viņus izmitināja Tilzā, tāpēc pārcēlāmies uz turieni, lai būtu kopā. Mēs vismaz viens otru atradām.” Vēlāk daudzi no Tilzās pārcēlās uz Rīgu un citām pilsētām, kur vieglāk atrast darbu, bet Rimmas dēls ar ģimeni nonāca Balvos un nolēma šeit palikt. “Man visu laiku gribējās atpakaļ uz Ukrainu, bet dēls teica, – mammu, nu kur mēs brauksim? Mums vairs nav māju. Kur mēs dzīvosim? Kā mēs dzīvosim? Paliksim te...,” stāsta sieviete.

Balvos ģimenei palīdzēja noīrēt dzīvokli, Rimmas dēls atrada darbu celtniecībā, kaut pēc profesijas ir juvelieris, vedekla, kura Ukrainā strādāja par laboranti, tagad ir pavāra palīdzē skolas ēdnīcā, bet Rimmai izdevās sameklēt apkopējas darbu skolā. Sieviete priecājas par balveniešu sirsnību un izpalīdzību: “Tiklīdz uzzināja, ka mēs no Ukrainas, kaimiņi sāka nest gan ābolus, gan visu ko citu. Ja jūs zinātu, cik neērti bija to pieņemt, jo mēs neko nevarējām iedot preti, sajūtāmies kā bomži. Ne jau no labas dzīves mēs aizbraucām. Dēls teica: “Mēs esam stipri, mēs to pārdzīvosim. Mēs esam ukraiņi, stipra tauta, nekad nenolaižam rokas. Mēs esam ukraiņi, mēs parādīsim, ka esam strādīgi.””

Sarunas laikā Rimma vairākkārt uzsver, ka ukraiņi negrib būt ne no viena atkarīgi: “Mēs gribam strādāt. Gribam parādīt, ka pat tad, kad sāp, nepadodamies. Jā, viss mums ir svešs, bet mēs izturēsim.” Ukrainiete nebeidz slavēt vietējos iedzīvotājus un skolas kolektīvu par atsaucību: “Katru dienu kāds pienāk, pajautā, kā mums iet, vai neviens nedara pāri. Mēs arī cenšamies runāt latviešu valodā. Kaut vai pagaidām tikai sveicināties vai pateikties. Pat veikalos uzzinot, ka esam ukraiņi, visi ir ļoti laipni, visi mierina.”

Lai arī viss ir labi, Rimma pastāvīgi domā, kā klājas tiem, kuri palika Ukrainā. Viņa katru dienu sazinās ar palicējiem. Sieviete stāsta, ka dažus vecāka gadagājuma cilvēkus bērni, kuri evakuējušies agrāk, izved uz savām mītnes zemēm. Kāda paziņa joprojām nav saņēmusi ziņu no dēla, tādēļ negrasās izbraukt no Harkivas. “Tur palika daudzi veci cilvēki, kuri nevar pārvietoties un negrib būt bērniem par nastu. Manai kaimiņienei, tantei Oļai, kura staigā ar divām vēziņām, dēls divas reizes brauca pakā, bet viņa atteicās doties projām. Man viņa teica: “Rimma, tu brauc. Viss būs labi!” Un smaida, bet es taču redzu, ka viņai asaras acīs.”

Palicis ieradums naktīs negulēt

Kara bēgļi atklāj, ka sākumā, jau Latvijā esot, sarāvās no katra trokšņa. Tagad ir nedaudz pieradusi, bet joprojām palicis ieradums naktīs negulēt. “Bērni jau guļ, bet es līdz trijiem, četriem rītā skatos kādu filmu. Nevaru aizmigt, kaut arī mēģinu.” Rimma atceras, ka, dzīvojot bēgļu izmitināšanas vietā Tilzā, kādā agrā rītā visa ģimene pietrūkās no miega, izdzirdējuši šāvienus. Izrādījās, notika medību sezonas atklāšana. “Nobijāmies. Domājām, – šausmas, arī te ir sācies!” atceras bēgļi. Gan Rimma, gan viņas dēls un vedekla ļoti skumst pēc mājām, radiem, draugiem. Kāds pazudis bez vēsts, kāds gājis bojā, kāds aizbraucis nezināmā virzienā. Neskatoties uz to, ka karš turpinās, daudzi atgriežas, jo ļoti grib mājās. Rimmas ģimenei nav, kur atgriezties: “Dēls un vedekla vēl jauni. Viņiem jādzīvo. Arī es cenšos smaidīt un teikt, ka viss ir labi. Tikai reizēm, pateikusi bērniem, ka iešu pastaigāties, dodos uz mežu, lai izkliegtu un izraudātu dvēseles sāpi.”

Rimma priecājas, ka izdevās evakuēt viņas kaķi Kokosu: “Nolēmu, ka viņu nepametišu. Ja kopā, tad kopā. Kad braucām projām un apkārt sprāga raķetes, viņš tā kļiedza un tā rāvās ārā! Bet es turēju no visa spēka domājot, lai skrāpē, es viņu te nepametišu. Ceļā viņam gāja smagi – neēda, nedzēra, visu laiku trīcēja. Bet izturēja. Tagad jau atkopies. Jau staigā kā karalis. Te viņam patīk. Ar putniņiem sarunājas. Dēls ar vedekli priecājas, jo kaķis ir kaut kas savs, kaut kas no mājām.”

Rimma ir gandarīta, ka pamazām dzīve uzlabojas. Grūtības ne viņu, ne viņas bērnus nebiedē: “Dzīvosim, mācīsimies latviešu valodu. Viss būs labi. Acimredzot tāds ir mans liktenis. Ja gribi dzīvot, ir jābūt stipram un jācinās. Arī dēlam saku: “Lai cik grūti būtu, nekad nepadodies! Tev ir jādzīvo!””

“Tas notika tik ātri, nevarējām neko saprast. Visi kļiedza, kaimiņi pie durvīm klauvēja saucot, ka sācies karš. Redzējām, kā lido un sprāgst raķetes, sākās panika.”

Pētījums

Arvien vairāk iedzīvotāju novērtē un uzticas farmaceitiem

Maruta Sprudzāne

“Mana Aptieka & Apotheke Veselības indekss” ir daudzveidīgākais Latvijas iedzīvotāju veselības pašvērtējuma un dzīvesveida tendenču mērījums. Nesen interesentus aicināja pievienoties tiešsaistes prezentācijai, lai iepazīstinātu ar pētījuma rezultātiem un tajā gūtajām atziņām.

Regulāras fiziskās aktivitātes neveic

Samazinās iedzīvotāju skaits, kuri savu veselību vērtē kā labu, lai gan joprojām sabiedrības vairums uzskata, ka kopumā ikdienā viņi ievēro veselīgu dzīvesveidu. Tajā pat laikā joprojām liela daļa iedzīvotāju neveic regulāras fiziskās aktivitātes.

Aptieku tīkla “Apotheke” izpilddirektors MĀRIS LŪKS uzsvēra, ka pētījuma mērķis ir parādīt pašu iedzīvotāju viedokli un izpratni par veselības prātību, liekot aizdomāties arī par savu veselību un dzīvesveidu. Diemžēl 24% cilvēku atzinuši, ka viņi par sevi nerūpējas vispār un tikai 15% no tiem, kuri rūpējas par veselību, dara to regulāri. “Tas nozīmē, ka daudziem ir uzskats, ka viņu galvenā rūpe ir reizi gadā vai retāk aiziet pie ģimenes ārsta vai kaut kad uztaisīt asins analīzes, un ar to būs pietiekami,” viņa secinājums.

Šogad apgalvojumam “man ir laba veselība” pilnībā piekrit tikai 14%, bet drīzāk piekrit – 43%. Sievietes biežāk nekā vīrieši ir norādījušas, ka pēdējā gada laikā ir izjūtas kādas veselības problēmas. Visbiežāk sievietēm tas bijis bezmiegs un miega traucējumi, kā arī paaugstināts vai pazemināts asinsspiediens. Savukārt vīrieši biežāk sastopas ar tādu problēmu kā krākšana naktīs. Vīrieši nedaudz biežāk (59%) nekā sievietes (55%) norādījuši, ka viņiem ir laba veselība. Skumji, bet 35% sabiedrības atzīst, ka viņu dzīvesveids ir neveselīgs, bet arī pārējo 63% cilvēku skaits, kuri par sevi rūpējas, ar katru gadu samazinās. “Taču sabiedrība kļūst izglītotāka, mācās un vērtē, ko nozīmē laba veselība, un, iespējams, tāpēc kritiskāk vērtē savu veselību,” uzskata M.Lūks.

Nopietna veselīga dzīvesveida sastāvdaļa ir fiziskās aktivitātes. Rodas bažas, jo, salīdzinot ar 2018.gadu, šogad regulāru fizisko aktivitāšu veicēju skaits samazinājies par 10%. Savukārt 24% cilvēku tās neveic vispār, tātad starp mums ir ļoti liels mājās sēdētāju skaits. Bez tam daļa sabiedrības vispār neizprot, ko nozīmē fiziskās aktivitātes, jo 39% uzskata, ka ir pietiekami tikai pastaigāties lēnā solī. “Ko tad nozīmē fiziskās aktivitātes? Pastāv augstas slodzes aerobās aktivitātes un ir arī zemas slodzes ikdienišķas fiziskās aktivitātes. Ļoti daudziem cilvēkiem šie termini jūk. Ārsti rekomendē vismaz līdz 150 minūtēm nedēļā augstas aerobās slodzes fiziskās aktivitātes, kas ir nepieciešamas veselīgam ķermenim,” norāda Māris Lūks.

Kāpēc vīrieši ir tādi?

Latvijas sabiedrība joprojām ļoti tālu atpaliek dažādos veselības mērītājos no starptautiski atzītajām normām un ir vienā no pēdējām vietām. Pārmetumu izpelnās vīrieši, jo tieši viņiem ir daudz vairāk kaitīgo ieradumu, salīdzinot ar sievietēm, un viņi daudz mazāk pievērš uzmanību savai veselībai.

Kāpēc vīrieši izvairās apmeklēt ārstus un nepietiekami rūpējas par sevi? Atbildi centās rast Rīgas Stradiņa universitātes Psihosomatikas un psihoterapijas katedras vadītāja, profesore GUNTA ANCĀNE. Viņas teiktais: “Sociālais ideāls vīrietim prasa būt stipram, spēcīgam, varošan, veselam. No agras bērnības zēniem mēdz teikt, ka viņi nedrīkst raudāt un izpaust savas jūtas. Tāpēc arī aiziet pie ārsta, es teiktu, zēna, ir nedaudz sarežģītāk nekā meitenei, kura drīkst vairāk izrādīt savas emocijas. Ar laiku vīriešiem tas izveidojas kā nosacijuma reflekss, ka labāk pie ārstiem neiet.”

Savukārt farmaceites AGNESES RITENES vērojums, ka praksē daudz kas tomēr mainās uz labo pusi. Viņas ieskats,

Pētījuma rezultātu prezentācija. Tiešsaistes diskusijā piedalījās aptieku tīkla “Apotheke” izpilddirektors Māris Lūks, farmaceite un Tukuma centra aptiekas vadītāja Agnese Ritene, “Capital Clinic Riga” ģimenes ārste Dārta Geižāne, profesore, katedras vadītāja un speciāliste psihosomatiskajā medicīnā Gunta Ancāne.

ka ikdienā vidēja vecuma pāros sievietes ir tās, kuras galvenokārt rūpējas par vīriešu veselību. Savukārt jaunos vīriešos šī tendence vairs nav vērojama, un viņi paši uzņemas rūpes par savu veselību.”

Kaut vai viens veselīgs paradums

Joprojām cilvēkiem netrūkst daudz kaitīgo ieradumu. Neizgulēšanās, smēķēšana, aizraušanās ar virtuālo vidi ir tikai daļa no tiem.

Šogad veiktā pētījuma rezultātos īpaši iezīmējas tādas veselības problēmas kā bezmiegs un miega traucējumi. Vairāk nekā puse (53%) iedzīvotāju atzīst, ka nevēlmi miegam pietiekami daudz laika. Bezmiegs un miega traucējumi ierindojas otrajā vietā starp veselības problēmām, turklāt ar šo problēmu sastopas arī gados jauni cilvēki.

Ģimenes ārste DĀRTA GEIŽĀNE norāda, ka pastāv pasākumu kopums jeb miega higiēna, ko regulāri ievērojot, iespējams uzlabot miega kvalitāti. Viņas ieteikums, ka nevajadzētu vismaz divas stundas pirms miega izmantot jebkāda veida viedierīces, kas izdala zilās gaismas starojumu. Tas stimulē smadzenes, līdz ar to pēc tam smadzenēm ir grūtāk atslābt un iemigt. Vajadzētu parūpēties, lai telpa ir klusa un tumša, bez liekiem trokšņiem un apgaismojumiem. Noteikti nevajag pārmērīgi ēst tieši pirms gulētiešanas. Pētījuma autori pieļauj, ka veselības traucējumus izsaukusi arī spriedze saistībā ar pasaules ģeopolitiskajiem notikumiem.

Joprojām liela daļa sabiedrības – katrs ceturtais iedzīvotājs – regulāri smēķē, katrs piektais neveselīgi ēd un gandrīz katrs piektais atzīst, ka pārmērīgi aizraujas ar virtuālo vidi. Vienlaikus pētījuma rezultāti atklāj arī pozitīvu tendenci – iedzīvotāji cenšas savā ikdienā iekļaut vismaz kādu veselīgu ieradumu. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, šogad par 6% palielinājies cilvēku skaits, kuri diennaktī izdzer vismaz 1,5–2 litrus ūdens, par 5% palielinājies skaits, kuri ierobežo cukura

patēriņu un cenšas ierobežot sāls patēriņu. Palielinājusies sabiedrības daļa, kas ikdienā lieto uztura bagātinātājus.

Novērtē un uzticas farmaceitiem

Iedzīvotāju skaits, kuri uzticas farmaceitiem, palielinājies par 5% un šogad sasniedz jau 87%. Divkārtšojies respondentu īpatsvars, kuri uzskata, ka farmaceitu nozīme ir loma ir pieaugusi. 90% iedzīvotāju vismaz reizi katrs vērsies pēc padoma aptiekā. Tas apliecina iedzīvotāju uzticības līmeni farmaceitiem kā veselības aprūpes pilntiesīgiem speciālistiem.

Arī Covid-19 pandēmija un tās izraisītie izaicinājumi veselības aprūpes jomā iedzīvotājus mudinājuši arvien vairāk pēc palīdzības un padomiem vērsties tieši aptiekās, saņemot farmaceita konsultāciju. Bez tam aptieka bieži vien ir tuvākā iestāde, kurā var saņemt norādes par veselības aprūpes pakalpojumiem un uzzināt, kā rīkoties dažādās situācijās. Reģionos aptiekas ir izteikti pietuvinātas veselības aprūpei. Radies priekšlikums par pakalpojumu klāsta paplašināšanu tieši aptiekās. Arī pētījuma rezultāti rāda, ka vairāk nekā puse iedzīvotāju (57%) atbalsta ideju par pakalpojumu klāsta palielināšanu.

Tiešsaistes diskusijā medicīnas jomas speciālisti uzsvēra, ka daudzās pasaules valstīs aptieka ir pirmais pieturas punkts pacientam veselības problēmu pamata mērījumu veikšanai un konsultācijām. Farmaceutisko aprūpi raksturo cilvēku iztaujāšana, izpratne par zāļu lietošanu un potenciālajiem simptomiem, kas var rasties no zāļu nesaderībām, pamata slimību simptomu noteikšana, primārie mērījumi, vakcinācija un tamlīdzīgi. Latvijas ārstu pieejamības karti 2020. gadā raksturo speciālistu trūkums, līdz ar to arvien nozīmīgāka kļūst sadarbība starp ģimenes ārstiem, veselības aprūpes speciālistiem un farmaceitiem. Farmaceiti un aptiekas ar bāzes pakalpojumiem var atslogot ģimenes ārstus un citus veselības aprūpes speciālistus.

No pētījuma rezultātu prezentācijas

- 45 gadi ir tas vecums, pēc kura iedzīvotāji savu veselību vērtē būtiski sliktāk.
- Par 3% gadā samazinājies ģimenes ārstu apmeklējums, salīdzinot ar iepriekšējo gadu.
- Par 7% gadā samazinājies zobārstu apmeklējumu skaits, bet zobu higiēnistu apmeklējumi tikai 16% cilvēku.
- Redzes pārbaude būtu jāveic biežāk, nekā reizi trijos gados, kā to dara sabiedrības lielākā daļa.
- Arvien vairāk cilvēku saskaras ar muguras un spranda sāpēm.
- Saslimstība ar Covid-19 ietekmējusi cilvēku veselību. Izteiktākās sūdzības pēc pārslimošanas ir: nogurums, ilgstošs klepus (vairākus mēnešus), galvassāpes, aizdusa, miega traucējumi, arī pastiprināta matu izkrišana.
- Pašārstēšanos visvairāk novēro sievietēm ar augstāko izglītību vecumā no 35 līdz 44 gadiem. Visretāk pašārstēšanos uzsāk seniori laukos, kurus raksturo uzticamība savam ārstam.

Mērķis – samazināt sadzīves atkritumu daudzumu

Līgums ar “Pilsētvides servisu” beigsies nākamgad maijā

Ingrīda Zinkovska

Balvu novada Tautsaimniecības un vides komitejas sēdē, kas notika 19.oktobrī, apsprieda jautājumu par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu jaunizveidotajā Balvu novadā. Jautājums svarīgs ne tikai iedzīvotājiem, bet visiem, kuru darbībā rodas sadzīves atkritumi.

Mazliet no vēstures

Balvu novada pašvaldības izpilddirektore DAINA TUTIŅA iepazīstināja klātesošos ar situāciju, kāda vēsturiski izveidojusies ar sadzīves atkritumu apsaimniekošanu bijušajos Ziemeļlatgales novados: “Patlaban ir četri līgumi. Katrā no bijušajiem novadiem bija savs sadzīves atkritumu apsaimniekošanas līgums un sava pieeja, kā šie atkritumi tiek apsaimniekoti. Trīs bijušos Ziemeļlatgales novados vienojošais ir tas, ka tiem bija noslēgti un vēl joprojām darbojas līgumi ar sadzīves atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumu SIA “ZAAO”. Šis ir pašvaldību uzņēmums, kas sniedz atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumus privātpersonām un juridiskām personām visos Ziemeļvidzemes reģiona novados, kā arī atsevišķos Malienas un Pierīgas reģiona novados, tostarp arī Ziemeļlatgalē. Ņemot vērā Vidzemes pašvaldību pozitīvo pieredzi, savulaik arī četras pašvaldības, kas izveidojās bijušā Balvu rajona teritorijā – Balvu, Baltinavas, Rugāju un Viļakas – iegādājās uzņēmuma kapitāla daļas, līdz ar to bez iepirkuma varēja slēgt līgumus ar ZAAO par atkritumu apsaimniekošanu.”

Izņēmums ir bijusi Balvu novada teritorija, kur 2017.gadā tika uzsākts iepirkuma process, un 2018.gada 23.maijā noslēgts līgums ar atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumu SIA “Pilsētvides serviss”. Balstoties uz iepirkumu, šis līgums ir spēkā piecus gadus – līdz 2023.gada 22.maijam. Savukārt līgums ar ZAAO bijušajam Viļakas novadam turpināsies līdz 2025.gada jūlijam, bijušajam Rugāju novadam – līdz 2024.gada jūnijam un bijušajam Baltinavas novadam – līdz 2027.gada novembrim. Tas parāda dažādo situāciju atkritumu apsaimniekošanas jomā jaunajā Balvu novadā.

Aicina izvērtēt analītiski

Pamatdokuments, uz kā balstās sadzīves atkritumu apsaimniekošana, ir Balvu novada domes saistošie noteikumi “Par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu”. No šo noteikumu viedokļa galvenais uzdevums pašvaldībām un visiem kopā ir samazināt atkritumu rašanos to izcelsmes vietā, kas ļoti lielā mērā atkarīgs no tā, kā šie līgumi noslēgti.

Pavērtējot pieredzi, kas veidojusies sadarbībā ar ZAAO, D.Tutiņa atzīmēja, ka, viņasprāt, sadarbības līgums ar šo uzņēmumu bijis elastīgāks. No vienas puses it kā nav bijušas atrunātas atsevišķas, konkrētas lietas, bet, ejot līdz laikam, ZAAO savu pakalpojumu klāstu vienmēr ir paplašinājis, piedāvājot pašvaldībām kvalitatīvu pakalpojumu, un pašvaldības to izmantojušas. Savukārt “Pilsētvides serviss” turas pie tehniskās specifikācijas, ko viņi iesnieguši savā piedāvājumā. “Jā, uzņēmuma piedāvātā cena atkritumu apsaimniekošanā iepirkumā bija lētākā, bet pakalpojuma saņemšanas kvalitāti mēs ietekmēt nevaram un nevaram pieprasīt lietas, ko mēs gribam,” secināja izpilddirektore.

Tautsaimniecības un vides komitejas priekšsēdētājs JĀNIS TRUPOVNIĒKS aicināja speciālistus analītiski izvērtēt gan atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumu SIA “Pilsētvides serviss”, gan SIA “ZAAO” darbību, sniegto pakalpojumu kvalitāti un līgumsaistību izpildi: “Būtu tikai loģiski, ja šo pakalpojumu novadā veiktu viens operators, tādējādi panākot augstāku servisa līmeni un lētāku pakalpojuma maksu. Tāpēc jāizstrādā kritēriji un prasības atkritumu savākšanas pakalpojumu operatoram, kas kalpotu par pamatu nākotnes līguma slēgšanai. Šos kritērijus izsūtīt abiem esošajiem uzņēmumiem – atkritumu apsaimniekošanas operatoriem – un saņemot no viņiem atbildes par atkritumu apsaimniekošanas nākotnes politiku un pakalpojumiem Balvu novadā, varēsim pieņemt gala lēmumu par tālāko rīcību. Protams, atceroties, ka pašvaldība ir SIA “ZAAO” kapitāla daļu turētāja un pašvaldībai jārealizē valsts uzstādījums saistībā ar vides jautājumiem samazināt noglabājamo atkritumu daudzumu par trešdaļu.”

Divu operatoru konteineri. Tagadējā Balvu novadā sadzīves atkritumu savākšanas vietās redzami divu uzņēmumu atkritumu konteineri – SIA “Pilsētvides serviss” (foto – no kreisās) un SIA “ZAAO” (foto – no labās). Balvu novadā sadzīves atkritumus jau vairākus gadus apsaimnieko šie divi operatori.

Norāda uz trūkumiem

Pašvaldības Iepirkumu nodaļas vadītāja DACE DZĒRVE uzsvēra, ka līdz līguma beigu datumam ar “Pilsētvides servisu” atlikuši vairāk nekā septiņi mēneši. Sākotnēji nešķirotu atkritumu līgumcena bija 16 eiro par kubikmetru, bez PVN. Tagad tā ir 20,91 eiro par kubikmetru, bez PVN. “Pilsētvides servisa” mājaslapā ir pieejama klientam nepieciešamā informācija, pat klientu apmierinātības anketa. “Uzņēmums bija apņēmis divu mēnešu laikā pēc līguma noslēgšanas atvērt Klientu apkalpošanas centru Balvos ar vismaz 20 darba stundām nedēļā, tai skaitā strādāt vienu dienu nedēļas nogalē, kad darba laiks būtu līdz plkst. 19.00. Centrs ar minēto darba laiku ir izveidots, bet darbinieku slimošanas dēļ tas ir saīsināts līdz 12 stundām nedēļā, un tās ir tikai trīs, nevis piecas darba dienas nedēļā. Tāpat četru mēnešu laikā bija solīts izveidot EKO laukumu. Mājaslapā par to ir visai skopa informācija, ka laukums strādā pēc iepriekšēja pieraksta, un norādīts tālruna numurs. Adrese nav. Uz konteineriem nav redzēts solītais marķējums. Manuprāt, nav dzirdēts arī, ka uzņēmums vienreiz gadā mazgātu un dezinficētu konteinerus, kā bija solīts,” informēja D.Dzērve.

Šogad starp pašvaldību un uzņēmumu izveidojies strīds, jo uzņēmums papildus grib pacelt atkritumu apsaimniekošanas cenu. Pagaidām puses par to nav vienojušās. “Par to notiek sarakste, jo līgumā ierakstīts, ka degvielas cenas pieaugums nevar būt par pamatu atkritumu apsaimniekošanas cenas pieaugumam. Līgumu var grozīt tad, ja grozījumi paredzēti, – cik lielā apjomā, kādi. Šajā līgumā faktiski nekādi grozījumi nav paredzēti. Tam ir savi plusi un mīnusi. No vienas puses var turēties pie tās cenas, bet kaut kā pakalpojumu pilnveidot – gan nē! Iepirkumā ir jāparedz uz priekšu ļoti daudzas lietas, ko pašvaldība grib. To, ko neieestrādā, to arī nenodrošina,” secināja izpilddirektore.

Kādu pakalpojumu mēs gribam saņemt?

SIA “ZAAO” nešķirotu sadzīves atkritumu izvešanu bijušajos Viļakas, Rugāju un Baltinavas novados veic par 24,27 eiro kubikmetrā, bez PVN.

“Kā saprotu, ZAAO ir vienkārši iepirkuma līgums, bet pie līguma nav tehniskā piedāvājuma, ko mēs no viņiem varētu prasīt. Tā informācija, kas ir viņu mājaslapā, arī ir pakalpojuma piedāvājums,” secināja D.Dzērve.

Novada domes priekšsēdētājs SERGEJS MAKSIMOVŠ uzsvēra, ka ZAAO piedāvājums ir publiski pieejams un ir tik liels, ka nav bijis nepieciešamības prasīt ko vairāk: “Viņi piedāvā iedzīvotāju un bērnu izglītošanu, kas nav bizness, bet ir ļoti svarīgi. Viņi izbrauc un apmāca skolēnus uz vietas, bērniem ir iespēja doties pieredzes apmaiņas braucienos uz SIA “ZAAO” dabas un tehnoloģiju parku “URDA”. Tas ir tikai viens no piemēriem, ko viņi dara vairāk, kā atrunāts līgumā. Mums jāsalīdzina ne tikai abu uzņēmumu līgumu izpilde, bet jāsaprot, kādu pakalpojumu mēs gribam saņemt un kurš to ir gatavs sniegt par iespējami zemāku cenu. Vai tas ir ZAAO, vai kāds cits pakalpojuma sniedzējs.”

Tālāk sarunās speciālisti minēja interaktīvo lietotni “Laipa Plus”, kas šogad kļuvusi pieejama arī Balvu novada pašval-

dībai un ir ļoti labs palīgs tai, kā arī citu iestāžu darbiniekiem darbam ar tiem iedzīvotājiem, kuri kaut kādu iemeslu dēļ nav noslēguši līgumus par atkritumu izvešanu. Iedzīvotāji atzinīgi novērtējuši arī to, ka ZAAO sūtījis viņiem izziņas par atkritumu izvešanas laiku. Tāpat uzņēmums izmanto video, kas atrisina strīdīgās situācijas starp uzņēmumu un klientu. Ir pakalpojums, kad telefoniski var pieteikt konteineru nomaiņu, konteineru atved un samaina pret jaunu. Uzņēmums piedāvā dāru un parku atkritumu kompostēšanu un citus pakalpojumus.

ZAAO nākotnes skatījums paredz ieviest pazemes konteinerus un saredz ielas, kur tie varētu atrasties. Balvos tiktu izveidots Klientu apkalpošanas centrs, Balvos un Viļakā – EKO laukumi un kopā novadā vismaz 56 EKO punkti, utt.

J.TRUPOVNIĒKS atkārtoti uzsvēra, ka pašvaldībai nepieciešams apkopot savas vēlmes un izvirzīt kritērijus pakalpojuma saņemšanai, kas uzņēmumam kalpotu par pamatu sagatavot pašvaldībai oficiālu tehnisko piedāvājumu, ne tikai prezentāciju: “ZAAO prezentācijā piedāvātais nākotnes pakalpojums ir tik liels, ka mums to vēl jāamācās pilnvērtīgi izmantot.”

“Latvija uzņēmusies ambiciozas saistības attiecībā uz vides jautājumiem. Sadzīves atkritumu daudzums Latvijai jāsamazina būtiski – par 35% jeb teju trešdaļu. Tas mums jāņem vērā, izvēloties sadzīves atkritumu savākšanas operatoru Balvu novadā,” ar šādu atziņu sarunu noslēdza arī novada domes priekšsēdētājs.

Taupa, kā kurš var

Domei – saules paneļi, regulējama apkure

Balvu novada administrācijas Sabiedrisko attiecību nodaļas vadītāja ILUTA JAUNŽEIKARE informē, ka Balvu novada pašvaldības administrācijas ēkai Balvos, Bērzpils ielā 1a, ir veikta ēkas energoefektivitātes paaugstināšana, tas ir, veikta ēkas norobežojošo konstrukciju siltināšana, telpu apgaismojuma, logu un ārdurvju nomaiņa, pagrabstāva pārseguma un jumta siltināšana, apkures sistēmas rekonstrukcija, uzstādīti saules paneļi. Tas nozīmē, ka var ietaupīt gan par apkuri, kas tiek regulēta atkarībā no laika apstākļiem, gan arī izmantot savu elektroenerģiju. Un, lai vēl to taupītu, ir izslēgts ēkas fasādes apgaismojums, kā arī telpās elektrība netiek dedzināta bez vajadzības.

Pašvaldības administrācijā, kā arī pārējās pašvaldības iestādēs dokumentu aprīte notiek elektroniskā veidā, tādējādi ietaupot papīru. Pašlaik tiek pāriet uz elektronisko rēķinu aprīti, kas ietaupa ne tikai papīru, bet arī degvielu, jo rēķini ar citām iestādēm nav jāved uz administrācijas ēku.

Arī Balvu novada domes un komiteju sēdes notiek elektroniski, – kā darba kārtība, tā lēmumprojekti deputātiem pieejami elektroniskā formātā. Komiteju un domes sēdēs iestāžu vadītāji un speciālisti piedalās attālināti.

Lai taupītu degvielu, sapulces pārsvarā notiek attālināti Zoom vai MS Team platformās. Arī pašvaldību darbinieki, ceļot savu profesionālo kvalifikāciju, izmanto iespēju mācīties attālināti.

“Mediju atbalsta
fonda ieguldījums no
Latvijas valsts
budžeta līdzekļiem”

MAF
Mediju atbalsta fonds

Zilo ezeru zemes

Laikraksta “Vaduguns” kolektīvs 15 ielikumos īsteno projektu “Esi burvis – taisi no nekā!”, kurā sabiedriski nozīmīgu publikāciju sērijā atspoguļos sociālekonomiski svarīgas un ļoti nozīmīgas tēmas no uzņēmēju skatpunkta. Kā likt lietā izdomu un biznesa attīstībai izmantot pieejamos dabas resursus – sauli, vēju, zemi? Cik veiksmīgi tas izdodas? Kādi bijuši pēdējā laika lielākie izaicinājumi, ieguvumi un mācības? Dosim iespēju dažādu jomu speciālistiem analizēt procesus, paust viedokļus, kā arī uzklusim ekspertu vīzijas un secinājumus.

No dabas paņem maksimumu!

“Rīgā dzimis un audzis Griziņkalna pašpuika, bet latgaliskās saknes, dabas skaistums un varenība nekad nav devuši mieru. Katru vasaru laukos pie radiem, līdz 32 gadu vecumā uzsmaida veiksmē – iepazīstas ar latgaļu meiteni, kuras sapnis arī ir dzīvot laukos. Jau 16 gadus saimnieko nelielā zemes un meža – krūmu pleķīti Ambeļu pagastā. Un ko zinātkārs vīrs dara, ticis brīvā dabā? Pareizi – interesējas un pilnveidojas. Viņš izlēmis iet jumta skaidu meistara ceļu,” tā sociālajos tīklos sevi piesaka viens no Latvijas vadošajiem jumta skaidu meistariem OSKARS MEŽNIEKS. Kāda perspektīva Latvijā skaidu jumtiem? Ar ko tie labāki par citiem, – to braucām skaidrot uz Daugavpils novada Ambeļu pagastu.

Centrālā figūra mājās – govs

Ambeļu pagasta “Ganeņus” zina tuvākā un tālākā apkārtnē, jo te dzīvo un saimnieko kuplā Mežnieku ģimene. Ilzes dzimta Ambeļu pagastā ir vietējā vismaz piektajā paaudzē, savukārt Oskara tēvs nācis no Jaunaglonas, mamma – no Balvu rajona Tilžas. 2008.-2009.gadā, kad sākās krīze, Mežnieku ģimene dzīvoja irētā dzīvoklī Rīgā. Tie bija laiki, kad neviens negribēja izīrēt dzīvokli ģimenei ar trīs bērniem, tādēļ Ilze ar Oskaru nolēma atbraukt ekskursijā uz Ilzes vecvectēva celtajām dzimtas mājām Daugavpils novadā. Redzot, kā tur viss izskatās, būdams profesionāls celtnieks ar daudz un dažādiem sertifikātiem, Oskars secināja, ka mājas ir restaurējamas. Drīz vien tika pieņemts lēmums no Rīgas pārcelties uz laukiem. “Sākumā šķita, ka perspektīvas nekādas – plika vieta un puslīdz izdemolēta māja. Taču atbraucām, saremontējām un sākām dzīvot,” stāsta Ilze un Oskars.

Viņi ir pārliecināti, ka laukos nav grūti kaut ko radīt, toties grūti to saglabāt. “Latvijā klimats tāds, ka pusgadu ir ziema, tādēļ, kaut ko iestādot, izaudzētais jāmek iekonservēt. Tagad faktiski puse no pārtikas tiek izaudzēta,” teic Oskars. Viņš stāsta, ka Mežnieku mājās centrālā figūra ir govs – visi iet un viņu paijā, baro ar abolišiem un miltiem, jo pie šī brīža cenām govs dod tiro ekonomiju ap 200 eiro mēnesī. Piens, biezpiens, sviests – tas viss ir pašiem. “Piemēram, teļa gaļu mēs sautējam saldajā krējumā, jo varam tā atļauties. No vienas puses esam maznodrošinātie, jo mums nav kaudzēm naudas, katram savas mašīnas vai bērniem mocīša, no otras – mēs ēdam produktus, kurus cilvēki ilgi meklē internetā un pērk par dārgu naudu,” teic saimnieks.

Visa sākums – jumts pašam

Oskara aizraušanās ar skaidu jumtu likšanu sākās brīdī, kad

Foto - A.Kirsanovs

Eko māja paša rokām. Pirms pāris gadiem Oskars nolēma uzcelt eko māju, kur apmesties ciemiņiem. Septembrī viņš paņēma burtnīcu un sāka zīmēt pirmās skices, pa vakariem tās papildinot ar kādu jaunu ideju. Savukārt jau nākamā gada martā bija uzzīmēts viss mājas plānojums – līdz pat aizkariem un puķītei logā. Sienas šai mājai ir no mālos mērcētām salmu ķīpām, kas saliktas kā ķieģeļi un apmestas pusmetru biezās. Oskars skaidro, – šādā mājā ziemā nav auksts, savukārt vasarā var lieliski paglābties no tveices.

pirms 16 gadiem ģimene pārcēlās uz Ambeļu pagastu. Pussabrukušajam saimniecības ēkām daži jumti jau bija cauri, citus vajadzēja likt no jauna. Tajā brīdī ģimene sāka nevis strādāt vairāk, lai nopelnītu vairāk un varētu nopirkt jaunu jumta segumu, bet iegādājās skaidu ēveli. Tā lēnām tapa viens jumts, tad otrs. Drīz vien Ilze sasauca tuvākās apkārtnes un tālāku Latvijas nostūru skaidu ražotājus, un viņu mājās notika divu dienu meistarklase “Uzsit savu jumtu pats!”. Vecie un jaunie meistari dalījās ar skaidu plēšanas tehnoloģijām, zināšanām par koka struktūru un to, kā to pareizi atskaldīt. Oskars teic, galvenais ir zināt materiālu. Latvijā vispopulārākais ir apses koks, taču uz jumta ir daudz koku, ko likt. Ir ūdens izturīgā

liepa, melnalksnis, kura mūžs ir mazāks. Taču ne mazāk svarīga, protams, ir apdare. Ja jumtu grib izturīgāku, pašā korē, kur vislielākā slodze – vējš, lietus, sniegs, – augšējo rindu var uzstāt no ievas. Šis materiāls ir kā parkets – jumta kore no ievas nenopūs nekad, jo sapuvušu ievu neviens vēl nekad nav redzējis, tikai nokaltušu. Taču pamatā skaidu jumtiem izmanto apsi, kuras jau sāk katastrofāli trūkt. Oskars stāsta, – vienu brīdi bija labi laiki, jo gadījās, kad saimnieks, pirms sākt gāzt mežu, pasauca viņu un atļāva izlasīt materiālu skaidām. Pēc tam materiālu saēvelēja, sašķiroja un izkaltēja. Oskars skaidas sien pakās, jo skaida ir elastīga un tai ir tendence dabīgi liekties. To, saspiežot un savelkot, skaida kalst un iztaisnojas. Šādā veidā to var droši glabāt gadus 25.

Ērti un vienkārši.

Tupeņi salmos viņiem nav modes lieta, bet viens no permakultūras jeb ilgtspējīgas saimniekošanas pasākumiem, kā ģimenei ar pieciem bērniem laukos apgādāt pašiem sevi. Ilze skaidro, cik vienkārši viņas saimniecībā notiek kartupeļu stādīšana: “Noliec kartupeli uz zemes un liec virsū biezu, nostāvējušos salmu vai siena kārtu. Tad tikai atliek gaidīt ražu.”

Foto - I.Pētersone

Gribi informāciju, parunā ar dzedu

Kad Oskaram rodas kāda ideja (un tādu viņam daudz), viņš nemeklē informāciju internetā, jo uzskata, ka interneta zināšanas ne tuvu nestāv tam, ko zina un prot jebkurš galdnieks vai meistars. “Gribu redzēt, kad kāds noliek priekšā datoru, paņem cirvi un pēc datora pamācībām uzcērt māju. Tas nav iespējams. Turklāt par manu specialitāti – skaidām – lielākā daļa informācijas internetā ir tā, ko esmu ielicis pats. Pat nofilmējot un aizsūtīt video cilvēkam, viņš nevar to atkārtot. Kaut gan iemācīties uzlikt skaidas cilvēks, kurš kaut ko saprot no kokiem, var divās stundās,” ir pārliecināts meistars. Viņš stāsta, ka latgaļiem celtniecībā vienmēr bijusi priekšroka, jo viņi vairāk zina un prot, viņiem nav pazaudēta saikne ar saviem dzediem (vectēviem – red.). “Katrs no mums ir papļāpājis ar vectētiņu, redzējis, kā viņš strādā, kā darbus dara tēvs. Tā arī rodas tās universālās zināšanas, pārējais ir tikai prakse pirkstos. Lai dabūtu informāciju, es ar savu kaimiņu, kurš nu jau kapos, dabūju runāt latgaliski. Kamēr remontēju māju un viens pats dzīvoju, vakaros gāju pie viņa. Kaimiņš kādreiz kolhozā bija dārznieks un bitenijs. Viņš man par kokiem, bitēm, zivīm, sievietēm, zirgiem, zemi stāstīja kā no enciklopēdijas. Vakarū nosēdi, un jau gudrāks esi palicis. Tāpēc laukos, lai ko mēs darītu, mums

LTV 1

5.20 "Nacionālie dārgumi. 100 g kultūras". Atk.
6.00 "Latvijas valsts himna".
6.02 "Kas te? Es te!". Atk.
6.30 "Animācijas seriāli".
9.00 "Tutas lietās 9". Raid. bērniem.

9.15 "Ukulele". Raidījums bērniem.
9.20 "Ralfs gatavo 5".
9.35 "Kulinārijas raidījums. Kulinārijas draugu piedzīvojumi". Raid. bērniem.
10.00 "Šāls princese". Pasaku filma.
11.00 "Sirmais. Kulta ēdieni 2. Griekcija. Griekšu salāti". Atk.
12.00 "Dievkalpojums Valmieras katoļu baznīcā".
13.00 "Lielās patiesības".
13.30 "Likteņa lūdmnieki. Mantiņnieki".
Videofilma.
14.25 "Ķepa uz sirds". Atk.
14.55 "Latvijas filmas Latvijas šodienai. Mātes piens". Atk.
15.25 "Latvijas sirdsdziesma". Atk.
16.25 "Daudz laimes, jubilāri!". Atk.
17.05 "Kultūrdeva".
18.00 "Dienas ziņas".
18.25 "Lena Lorenca. Vecāki manam bērnam".
20.00 "Panorāma".
20.14 "De facto".
21.05 "Slepkavības Bio". Krimināldrāma.
22.40 "Vainas izpiršana".

LTV 7

0.20 "Tomass no Muļķu zemes". Dok. filma.
Stāsts par Igaunijas prezidentu Ilvesu.
1.05 "LTV – 60. Zelta arhivs". Ne tikai soneti.
2.25 "Kultūrdeva". Atk.
3.20 "Kultūršoks". Atk.
3.40 "Latvijas sirdsdziesma". Atk.
4.40 "Nacionālie dārgumi. 100 g kultūras". Atk.

LTV 7

5.05 "Zemes stāsti". Atk.
6.00 "Latvijas valsts himna".
6.02 "Izziņas impulss". Atk.
7.00 "Globalizācija. Deutsche Welle žurnāls".
7.30 "Nekā stāsti". Atk.
8.00 "Ielas garumā". AS". Komēdijseriāls.

10.10 "Gaišā piemīnā. Ziemassvētku speciālizlaidums". Komēdijseriāls.
10.35 "Frenkijas misterijas 2". Detektivseriāls.
12.50 "Latvijas futbola virslīga. RFS – FK Liepāja". Tiešraide.

15.05 "Telpas māksla. Deutsche Welle žurnāls".
16.00 "Ceļš uz FIFA pasaules kausu futbolā".
17.05 "Frenkijas misterijas 2". Detektivseriāls.
18.40 "Vera 3". Seriāls.
20.10 "Anglijas Premjerlīgas pirmsākumi". Dok. filmu cikls.
21.10 "Eiropa koncertos. Koncertierakstu žurnāls".
22.00 "Mežomgais iecirknis 2". Kriminālseriāls.
22.50 "Apsūdzības lieciniece". Drāma.
23.40 "Sporta studija. Aizkuļises". Atk.
0.40 "1000 jūdzes Transilvānijā". Atk.
1.35 "Tues.lv pasaule". Īsfilma par jauniem cilvēkiem pasaulē.
1.50 "Ielas garumā. Lāčplēša Kara ordeņa stāsti". Atk.
2.20 "Ielas garumā. Jūrmala. Kūrorts bez sanatorijām". Atk.
2.50 "Karaliste". Atk.
3.20 "Citādi latviskais". Atk.
4.15 "Sporta studija". Atk.

TV 3

5.00 "Bondi vērstis 7". Dok. seriāls.
6.00 "Deju akadēmija". Seriāls.
7.00 "Animācijas seriāli".
8.50 "Es milu savu miluli 3". Izklaidējošs raid.
9.25 "Brīv.Dien.Gaišs". Izklaidējošs raid.
10.00 "Superbingo".
11.30 "Mini pa trim! 3". TV spēle.
13.25 "Nejaukais es". Animācijas filma.
15.50 "Mistera Bīna brivdienas". Komēdija.
17.45 "Mana izvēle – Latvija".
18.20 "Pēdas. Kas paliek pēc tevis? 2".
18.50 "Karmas latvieši". Pētniecisku raidījumu cikls.
19.30 "Nekā personīga".
20.30 "Dejo ar zvaigzni!". TV šovs.

23.20 "Pērtiķu planētas sākotne". Spraiģa sīzeta fantastikas filma.
1.20 "Lauvene". Spraiģa sīzeta trilleris.
3.25 "UgunsGreks 6". Seriāls.

TV3 Life

5.00 "Dzādas svētku rokasgrāmata 4". Kulinārijas raidījums.
5.30 "Projekts Bloks 13". Realitātes seriāls.
6.30 "Kontakts kopā ar doktoru Čārlzu Stenliju 2".
7.00 "Projekts Bloks 13".
8.25 "Projekts Runway 19". Realitātes šovs.
9.30 "Dzīvīte brīvdienās 8. Televēkala skatlogi".
10.00 "Veiksmīgs uzņēmējs Latvijā 2. Televēkala skatlogi".
10.30 "Veselība kā dzīvesstils 3".
11.10 "Mīlestība zem varavīksnes". Melodrama.
13.05 "Rozamunde Pilčere. Vētrā". Melodrama.
15.05 "Mīlainās misterijas. Nāvējošais bildinājums". Detektivfilma.
17.05 "Anniņa metas dzīvē". Komiska melodrama.
19.00 "Mīlestības mērcē". Melodrama.
21.00 "Pirmais randiņš 9". Realitātes šovs.
22.05 "Šetlenda 5". Seriāls.
0.30 "Hics. Konsultants mīlas jautājumos". Roman-tiska komēdija.
3.00 "Pirmais randiņš 9". Realitātes šovs.

TV24

6.00 "Pieci novadi Latvijā". Atk.
6.30 "Preses klubs". Atk.
8.00 "Mēli un fakti". Atk.
8.30 "Atspēriens izaugsmei".
9.00 "Diena ārsta dzīvē". Atk.
9.30 "Baltija".
10.00 "La dolce vita. Gatavo gudri!". Atk.
11.00 "Mēli un fakti". Atk.
11.30 "Grāmatu kods".
12.00 "La dolce vita. Gatavo gudri!". Atk.
13.00 "Naudas cena". Atk.
14.00 "DigiTuvi".
15.00 "Saimeņi. Zeme. Valsts". Atk.
16.00 "Dr. Apinis". Atk.
17.00 "Nedēļa P.S.". Atk.
18.00 "Dzīvīte brīvdienās".
18.30 "Grāmatu kods".
19.00 "Radio Svoboda: par svariġo Krievijā un

20.00 "Nacionālo interešu klubs".
21.00 "Dr. Apinis".
22.00 "Kārtības rullis". Atk.
23.30 "Dabas tops". Atk.
24.00 "Globuss". Atk.
1.00 "La dolce vita. Ēd veselīgi!". Atk.
2.00 "Preses klubs". Atk.
3.30 "Radio Svoboda: par svariġo Krievijā un pasaulē". Atk.
4.30 "Preses klubs". Atk.

ReTV

5.00 "Kad motori ruc".
5.30 "Makšķeršanas noslēpumi".
6.00 "Tā dzīvojam".
6.30 "Tikšanās vieta. Valmieras novads".
7.00 "Latvijas stāsti".
7.30 "Nedēļa Latvijā".
8.00 "Cilvēki, darbi, tradīcijas. Lejaskurzemē".
8.30 "Veiksmes formula".
9.00 "Čučumuižas pasakas".
9.30 "Latvijas sakrālais mantojums".
10.00 "Māji un sēti".
10.30 "Vērtīgi zināt".
11.00 "Latvijas valsts ideja un aizsardzība: no dibināšanas līdz mūsdienām".
12.10 "Fortress Blues Band rudenis blīza koncerts".
13.05 "Internet: Krievijas inter-neta vēsture". Dok. seriāls.
14.00 "Dzīvot un sadzīvot".
15.00 "Autodroms".
15.30 "Tikšanās vieta. Valmieras novads".
16.00 "Ziki".
16.30 "Izstāsti Latvijai!".
17.00 "Sveicināti Viduskurzemē".
17.30 "Nedēļa Ķekabpilī".
18.00 "Runā Latgale".
18.30 "Limbažu novads rada un dara".
19.00 "Mēs ar brāli – kolosāli!".
19.30 "Māksla LV".
20.00 "Izšķirtspeja".
21.00 "Uz meža takas".
21.30 "Labdien! Mēs no Ukrainas".
22.30 "Nedēļa Latvijā".
23.00 "Āzija 360".
24.00 "Nedēļa Latvijā".
0.30 "Par Liepāju un liepājniekiem".
1.00 "Cilvēki, darbi, tradīcijas. Lejaskurzemē".
1.30 "Pipars uz mēles".
2.00 "Skats no Ventspils".
2.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā".
3.15 "Kāpēc?".
4.30 "Māksla LV".

Balvu Sakrālās kultūras centrā

Starptautiskā plenēra "Valdis Bušs 2022" mākslinieku darbu izstāde.

Balvu Novada muzeja

□ 3.novembrī plkst. 16.00 izstāžu "Pāri Baltijas jūrai: 1944–1945" un "Leo Jānis Briedītis. 100" atklāšana.
□ Muzejpedagoģiskā programma pēc iepriekšēja pieraksta, tālr. nr. 28694615.

Balvu Centrālajā bibliotēkā

Balvu Centrālajā bibliotēkā Esteres Zemītes gleznu personaļizstāde "Pazudušie bērni" skatāma līdz 21.novembrim.

Balvos

Oktobrī Balvu Kultūras un atpūtas centra Dienvidu zālē izstādes: operas tēpu un fotogrāfiju izstāde "SUITU SĀGA", Daces Dēliņas-Lipskas kostīmi un Jāņa Vecbrāļa fotogrāfijas.
31.oktobrī plkst. 19.00 Balvu Kultūras un atpūtas centrā KINO. Šausmu trilleris "Velna upuris" (12+). Ieejas maksa – EUR 5. Biļetes visas "Biļešu paradīzes" kasēs (Balvos, Brīvības ielā 61) vai www.biļesuparadize.lv.
12.novembrī plkst. 20.00 Balvu Kultūras un atpūtas centrā grupas "CITIZĒNI" koncerts un balle ar grupu "Mākoņstūmeļi".

Baltinavā

Baltinavas muzeja: *Olgas Rečes gleznu izstāde. *Izstāde no cikla "Iepazīsim Balvu novada pagastus!" – Krīšiņu pagasts.
28.oktobrī plkst. 15.00 Baltinavas Mūzikas un mākslas skolas kamerzālē uz koncertu aicina brālis un māsa – Daumants (klavieres) un Madara (vijole) Liepiņi. Virtuozu jauniešu izpildījumi izskanēs daudzpusīg un piesātinātās klasiskās mūzikas repertuārā. "Koncertā kopā ar klausītājiem ceļosim klasiskās un romantiskās mūzikas laikmetos. Satiksīm šraujās un humoristiskās dabas pārpilno Bēthovenu, romantisko vijolvirtuozu Kreisleru un dziļo, pārdomu pilno Brāmsu," koncertprogrammu raksturo mūzika.
28.oktobrī plkst. 15.00 Baltinavas muzejā seno amatu meistardarbnīca "Un uzplaukt parafīna puķes". Darbnīcā būs iespējams izgatavot parafīna puķes, kādas prata veidot mūsu vecāsmātes. Tā kā tuvojas Dvēseļdienas, aicinām piedalīties meistardarbnīcā un izveidot piemiņas puķi, ko nolikt kādam uz atūtas vietas. Visi materiāli būs uz vietas.

Balvu pagastā

11. novembrī plkst. 19.00 Naudaskalna tautas namā valsts svētku ieskaņas koncerts "Te ir manas mājas, te ir mana sirds". Koncertā piedalās Naudaskalna TN jauktais vokālais ansamblis "Malduguns", Kate un Domeniks no Upītes.

Bērzpils

11.novembrī plkst. 12.00 Bērzpils pagastā Lāčplēša dienas pasākums. Svīnīgais brīdis pie pieminekļa "Brīvības cīņu karavīriem un Lāčplēša kara ordeņa kavaleriem", Sv.Mīse Bērzu Romas katoļu baznīcā, lāpu gājiens no baznīcas uz centru, noslēgumā silta tēja pie ugunsкура.

26.novembrī plkst. 19.00 Bērzpils sporta angārā sieviešu deju kopas "Asjate"10 gadu jubilejas koncerts "Savu prieku izdejot...". Piedalās tuvaķi un tālāķi dejotāji, pagasta pašdarbnieki, ciemiņi. Uz kocertu ieeja brīva.

AFIŠA

Pēc koncerta balle kopā ar grupu "Vietu nav". Ieejas maksa – EUR 2,50. Galdīņu rezervācija pa tālr.26601738.

Briežuciēmā

Tautas namā Zinatādas Loginas fotogrāfiju izstāde "Ceļojumu atklāsmē".

29.oktobrī plkst. 20.00 tautas namā pasākums "Nekas nav tā, kā izskatās, es redzu visu citādāk". Pasākumā piedalās Balvu novada Kultūras iestāžu pašdarbības kolektīvi.

29.oktobrī plkst. 22.00 deju vakars kopā ar Armi Gra-pu. Ieejas maksa – EUR 3.

Kubulos

12.novembrī plkst. 14.00 kultūras namā Eiropas senioru deju kopas "Rūtas" 15 gadu jubilejas koncerts "Mārtinprožu laiks". Piedalās: "Vakarblāzma" no Kubuliem, "Atvasara" no Balviem, "Tonuss" no Lazdukalna, "Sidraba pavadiens" no Alūksnes, "Intrīga" no Vijakas, "Aliansē" no Žiguriem, "Gaspauža" no Baltinavas, "Viola" no Vecvilzas, "Mētras" no Tilžas, "Asjate" no Bērzpils, Balvu pansionāta kolektīvs "Intrīga". Īpaši aicināti bijušie kolektīva dejotāji, kā arī ikviens interesents. Pēc koncerta balle ar dziesminieku Jāni Ločmelī.

Lazdulejā

Saietu nama zālē līdz 7.novembrim apskatāma Balvu Mākslas skolas audzēkņu izstāde. Darba dienas no plkst. 9.00.

2.novembrī plkst. 11.30 saietu nama zālē Psalmu dziedāšana.

11.novembrī plkst. 18.00 saietu nama zālē valsts svētku ieskaņas koncerts LATVIJAI. Piedalās: jauktais vokālais ansamblis "Tik un tā" no Annas pagasta ar Imanta Kalniņa dziesmu programmu "Mēs satiksimies iekšup bidamies" un Vijakas bērnu un jauniešu sporta skolas deju klubs "Silva".

Medņevā

12. novembrī plkst. 19.00 tautas namā pašdarbnieku koncerts "Sveiciens Latvijai dzimšanas dienā". Plkst. 22.00 balle kopā ar Aināru Lipski. Ieejas maksa līdz plkst. 23.00 – EUR 3, vēlāk – EUR 4.

Rugājos

11. novembrī plkst. 16.00 aicinām piedalīties Lāčplēša dienas pasākumā. Pulcēšanās pie Rugāju tautas nama, tad dosimies lāpu gājiēnā pa Rugāju ciemu līdz skvēram, kur notiks piemiņas brīdis pie Latvijas brīvības cīnītāju pieminekļa. Aicinām iedzīvotājus nākt ar svečītem, ziediem un lāpām. Pieminot Latvijas atbrīvotājus, plkst. 18.00 iedzīvotāji tiek aicināti māju logos iedegt svečītes.

12.novembrī plkst. 18.00 Rugāju tautas namā valsts svētku ieskaņas koncerts "Dziesmu rota Latvijai". Koncertā baidisim Madonas novada vīru kora "Gaiziņš" un sieviešu kora "Silvīta" dziedātās dziesmas, diriģente Antra Melbārde. Ieeja brīva.

*Turpinājums 12.lpp.

Pārpublicēšanas gadījumā "Vaduguns" atsauce obligāta

TV PROGRAMMAS

no 31.oktobra līdz 6.novembrim

LTV 1

5.20 "Daudz laimes, jubilar!" Atk.

6.00 "Latvijas valsts himna". Dok. daudzsēriju filma.

6.02 "Ceturta studija". Atk.

6.30 "Rīta *Panorāma*". Atk.

8.35 "Māja pie ezera". Daudzsēriju filma.

9.30 "Sešas māsas". Seriāls.

10.30 "Medmāsa Betija 2". Seriāls.

11.20 "Kultūrdeva". Atk.

12.15 "V.I.P. – Veiksme. Intuīcija. Prāts". Atk.

13.00 "Kas notiek Latvijā?" Atk.

14.25 "Vides fakti". Atk.

14.55 "Šodienas jautājums". Atk.

14.15 "Krustpunktā". svētku speciālzīdums". Komēdijseriāls.

16.10 "Sešas māsas". Seriāls.

17.10 "Māja pie ezera". Daudzsēriju filma.

18.00 "Dienas ziņas". Dok. filmu cikls.

18.50 "Guds, vēl gudrāks". 7.klasu pirmais pusfinaļs.

20.00 "Panorāma".

20.50 "Kultūršoks".

21.05 "Daudz laimes, jubilar!"

21.45 "Māsas Bonifācijas noslēpumi". Detektivseriāls.

22.30 "Nakts ziņas".

22.45 "Vera 3". Seriāls.

0.15 "Aculiecinieks". Atk.

0.30 "Latviešu ekspedīcija Svalbārā". Dok. filma.

1.00 "Neprāta cena". Seriāls.

3.00 "Daudz laimes, jubilar!"

TV 3

5.00 "Auniņa Šona piedzīvojumi 4". Animācijas seriāls.

5.15 "Zebra 6".

5.30 "Ņujorkas karalis 8". Komēdijseriāls.

6.25 "900 sekundes".

8.45 "Zilonis studijā". Sarunu šovs.

9.45 "Mans neglītāis pilēns". Seriāls.

10.50 "Nemilētie 5". Seriāls.

11.25 "Mani virtuves noslēpumi 6". Realitātes seriāls.

13.00 "Televeikala skatlogš *Top-Shop*".

13.20 "Izmeklētājs Magnums". Seriāls.

14.20 "Brāji remontē 2". Realitātes seriāls.

15.20 "Komisārs Aleks 2". Seriāls.

17.30 "Gimeņu duels". TV šovs.

18.00 "TV3 ziņas īsumā".

18.10 "Gimeņu duels". TV šovs.

19.10 "Bez tabu".

20.00 "TV3 ziņas".

20.45 "Degpunktā 12".

21.10 "Mimi pa trim! 3". TV spēle.

LTV 7

5.00 "Vides fakti". Atk.

5.30 "Ceturta studija". Atk.

6.00 "Latvijas valsts himna".

6.02 "1000 jūdzes Indijā". Atk.

6.30 "*Euromaxx. Deutsche Welle* žurnāls".

7.00 "Divi vienā". Seriāls.

8.00 "Latvijas jaunatklāšanas raidījums *Te!*". Atk.

8.55 "Ceturta studija". Atk.

9.25 "Ķeņa uz sirds". Atk.

9.55 "V.I.P. – Veiksme. Intuīcija. Prāts". Atk.

10.35 "Spēlmaņu cilts. Rūdolfis Baltaisvilkis un Elvira Baldina". Atk.

11.15 "Spēlmaņu cilts. Vija Atrmane". Atk.

11.45 "Personība. 100g kultūras". Atk.

12.40 "Medmāsa Betija". Seriāls.

13.25 "Latvijas futbola virslīga". Atk.

23.00 "Mīstera Bīna brīvdienas". Komēdija.

0.50 "Anna". Thrilleris.

3.10 "Gandriž ideālas vakariņas 13". Izkl. raid.

4.10 "UgunsGrēks 6". Seriāls.

TV3 Life

5.00 "Džadas svētku rokagrāmata 5". Izklaidējošs raidījums.

5.30 "Tīcīgo uzvaras balss". Kristīgā programma.

6.00 "Saldās ambīcijas". Seriāls.

6.55 "Sapnotāji". Seriāls.

7.55 "Viss pa jaunam 2". Seriāls.

8.30 "Mani remonta noteikumi". Realitātes šovs.

9.50 "Televeikala skatlogš".

10.10 "UgunsGrēks 15". Seriāls.

12.00 "Modes skrējēns 3".

13.00 "Šefpavārs. Kalifornija 13".

14.05 "Grejas anatomija 15". Seriāls.

16.05 "Bagātie arī raud". Seriāls.

17.05 "Ievainotie putni 2". Seriāls.

19.00 "Slepkavība Kaļenā". Detektivfilma.

21.00 "Hīčs. Konsultants mīlas jautājumos". Roman-tiska komēdija.

23.35 "Laiks temilēties". Iepazīšanās šovs.

0.35 "Ievainotie putni 2". Seriāls.

2.35 "Viņas melo labāk". Seriāls.

TV24

6.00 "Baltija". Atk.

6.30 "Dr. Apinis".

7.30 "Ziņu *Top*". Atk.

8.00 "Dienas personība". Atk.

8.30 "Izstāsti Latvijai!". Atk.

9.00 "Vēlais ar Streipu". Atk.

9.30 "Dienas personība".

10.00 "Preses klubs". Atk.

11.30 "Uz līnijas". Atk.

12.00 "*La dolce vita*. Gatavo gudri!".

13.00 "Preses klubs". Atk.

14.30 "Latvijas labums".

15.30 "Meli un fakti". Atk.

16.00 "Dienas personība". Atk.

16.30 "Ziņu *Top*".

17.00 "Preses klubs".

18.30 "Uz līnijas".

19.00 "Aktuālais par karadarbību Ukrainā".

20.00 "Ziņu *Top*".

20.30 "Vēlais ar Streipu".

LTV 1

5.00 "Pasaules panorāma". Atk.

5.30 "Zemes stāsti". Atk.

6.00 "Latvijas valsts himna".

6.02 "Ķeņa uz sirds". Atk.

6.30 "Rīta *Panorāma*".

8.35 "Mīlas viesulis 18". Seriāls.

9.30 "14. Saeimas pirmā sēde". Tiešraide.

17.05 "Krustpunktā".

18.00 "Dienas ziņas".

18.56 "Ceturta studija".

19.30 "Province".

20.00 "Panorāma".

20.37 "Šodienas jautājums".

21.10 "1:1". Aktuāla intervija.

22.00 "Šokolādes industrijas ēnas puse". Dok. filma.

23.00 "Nakts ziņas".

23.15 "*De facto*". Atk.

23.50 "Šodienas jautājums". Atk.

0.10 "Sporta studija". Atk.

0.55 "Latvijas Literatūras gada balva". Atk.

1.55 "LTV – 60. Zelta arhīvs".

2.50 "Ceturta studija". Atk.

3.20 "V.I.P. – Veiksme. Intuīcija. Prāts". Atk.

4.00 "1:1". Aktuāla intervija. Atk.

4.45 "Aculiecinieks". Atk.

LTV 7

5.30 "Ķeņa uz sirds". Atk.

6.00 "Latvijas valsts himna".

6.02 "1000 jūdzes Gruzijā". Atk.

6.30 "Eiropa fokusā. *Deutsche Welle* žurnāls".

7.00 "Divi vienā". Seriāls.

8.00 "LV jaunatklāšanas raidījums *Te!*". Atk.

9.00 "Aizliegtais papēmiens". Atk.

9.50 "Eiropa koncertos. Koncertierakstu žurnāls".

10.40 "Aculiecinieks". Atk.

11.00 "Spēlmaņu cilts. Emīlija Bērziņa". Atk.

11.35 "Spēlmaņu cilts. Valmieras teātra Mazās zāles atklāšanas pasākums". Atk.

12.05 "Personība. 100g kultūras". Atk.

12.50 "Medmāsa Betija". Seriāls.

13.40 "Zajais pieskārtens". Dok. filmu cikls.

13.55 "Latvijas – Igaunijas basketbola līga". Atk.

16.00 "Vienmēr formā. *Deutsche Welle* žurnāls".

16.30 "Dzīve pie Polārā loka 9". Dok. daudzsēriju filma.

17.20 "Klusie slepkavas".

Dok. filmu cikls.

18.10 "Komisārs Reksis 4". Detektivseriāls.

19.00 "Šovakar. RUS.LSM.LV ziņas".

19.30 "Dzīve pie Polārā loka 9". Dok. daudzsēriju filma.

20.15 "Dosimies ceļojumā! Skotija: Edinburga un Roberts Luiss Stīvensons". Dok. filmu cikls.

20.30 "Gaišā piemīņā 5". Komēdijseriāls.

21.00 "Frenkijas misterijas 2". Detektivseriāls.

21.45 "Zajais pieskārtens". Dok. filmu cikls.

22.00 "Birmingemas banda 5". Kriminālseriāls.

23.00 "Apsūdzības lieciniece". Drāma.

23.50 "Pasaules kausa izcīņa biatlonā". Atk.

1.55 "Vienmēr formā. *Deutsche Welle* žurnāls".

2.25 "Eiropa koncertos. Koncertierakstu žurnāls".

3.10 "LV jaunatklāšanas raidījums *Te!*". Atk.

4.10 "Sporta studija. Aizkulisēs". Atk.

TV 3

5.00 "Animācijas filma".

5.30 "Ņujorkas karalis 8". Komēdijseriāls.

6.25 "900 sekundes".

8.45 "Zilonis studijā". Sarunu šovs.

9.45 "Mans neglītāis pilēns". Seriāls.

10.50 "Nemilētie 5". Seriāls.

11.25 "Mani virtuves noslēpumi 5". Realitātes seriāls.

12.55 "Pārdosim šo māju! 10". Izklaidējošs raidījums.

13.35 "Televeikala skatlogš".

13.55 "Izmeklētājs Magnums". Seriāls.

14.55 "Brāji remontē 2". Realitātes seriāls.

15.55 "Komisārs Aleks 2". Seriāls.

17.00 "Zilonis studijā". Sarunu šovs.

18.00 "TV3 ziņas īsumā".

18.10 "Gandriž ideālas vakariņas 13". Izklaidējošs raid.

19.10 "Bez tabu".

20.00 "TV3 ziņas".

20.45 "Degpunktā 12".

21.10 "Nemilētie 5". Seriāls.

21.45 "Manas mājas ar *IKEA* 7". TV šovs.

22.20 "Zudušais simbols". Seriāls.

23.20 "Nodevējs 2". Seriāls.

0.25 "Sniegavīrs". Drāma.

2.50 "Jaunamsterdama". Seriāls.

3.50 "Gandriž ideālas vakariņas 13". Izklaidējošs raid.

TV3 Life

5.00 "Džadas svētku rokagrāmata 5". Izklaidējošs raidījums.

5.30 "Tīcīgo uzvaras balss". Kristīgā programma.

6.00 "Saldās ambīcijas". Seriāls.

6.55 "Sapnotāji". Seriāls.

7.55 "Viss pa jaunam 2". Seriāls.

8.30 "Mani remonta noteikumi". Realitātes šovs.

10.25 "Televeikala skatlogš".

10.50 "UgunsGrēks 15". Seriāls.

12.00 "Dzīves krustceļš 5". Dok. seriāls.

13.00 "Šefpavārs. Kalifornija 13". Kulīnārijas raid.

14.05 "Grejas anatomija 14". Seriāls.

16.05 "Bagātie arī raud". Seriāls.

17.05 "Ievainotie putni 2". Seriāls.

19.05 "Kāsla metode 5". Seriāls.

21.00 "Pazudis un atrasts Romā". Melodrāma.

23.00 "Kārdinājumu sala 4". Realitātes šovs.

23.55 "Ģenījs uzvalkā 3". Seriāls.

0.55 "*Dzīvīte* brīvdienās 8. Televeikala skatlogš".

1.25 "Veselība kā dzīvesstīlis 3".

2.05 "Ievainotie putni 2". Seriāls.

4.05 "Viņas melo labāk". Seriāls.

TV24

18.00 "Braubam?".

19.00 "ReTV ziņas septiņos".

19.25 "Ģimenes skola".

20.00 "Mežaveča emuāri".

20.30 "Es varu pats!".

21.00 "ReTV ziņas deviņos".

21.25 "Nedēļa fokusā".

22.00 "Latvijas stāsti".

22.30 "Maksšķerē kopā ar Olti!".

23.00 "Spried ar *Deff!*".

23.45 "Par Liepāju un liepājniekiem".

24.00 "ReTV ziņas".

0.30 "Maksšķeršanas noslēpumi".

1.00 "Vērtīgi zināt".

1.30 "Ģimenes skola".

2.00 "Skats no Ventspils".

2.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā".

3.15 "Spried ar *Deff!*".

4.00 "Nedēļas fokusā".

4.30 "Latvijas stāsti".

Atk.

20.30 "Vēlais ar Streipu".

21.00 "Kur tas suns aprakts?".

22.00 "Uz līnijas". Atk.

22.30 "Vēlais ar Streipu". Atk.

23.00 "Preses klubs". Atk.

0.30 "Aktuālais par karadarbību Ukrainā". Atk.

1.30 "Ziņu *Top*". Atk.

2.00 "Kur tas suns aprakts?". Atk.

3.00 "*La dolce vita*. Ēd vesels!". Atk.

4.00 "Ziņu *Top*". Atk.

4.30 "Preses klubs". Atk.

ReTV

5.00 "Maksšķerē kopā ar Olti!".

5.30 "ReTV ziņas".

6.00 "ReTV mūzikas rīts".

8.00 "Āzija 360".

9.00 "Skats no Ventspils".

9.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā".

10.15 "Spried ar *Deff!*".

11.00 "Zik!" Raidījums bērniem.

11.30 "Eitenkarte".

12.00 "Mājā un sētā".

12.30 "Mēs ar brāli – kolosāli!".

13.00 "Limbažu novads rada un dara".

13.30 "Tā dzīvojam".

14.00 "Laimīgs un vesels".

14.30 "Latvijas sakrālais mantojums".

15.00 "ReTV ziņas trijos".

15.30 "Taktika".

16.00 "Spried ar *Deff!*".

16.45 "Skats no Ventspils".

17.00 "Reģionālās televīzijas piedāvā".

neizmantotā iespēja

veicas, jo nav pazaudētas pirmatnējās zināšanas," ir pārliecināts meistars.

Izmanto pat ezera niedres

Pēdējā laikā latvieši arvien vairāk liek skaidu jumtus, jo šis materiāls konkurē arī ar bleķi. Un, ja skaidu jumtu vēl māc kopt, tad tā kalpošanas ilgums varētu sasniegt pat 50 gadus. Oskars teic, – neviens dzelzs jumts tam līdzī nestāvēs, pat bituma šindelis netur tik ilgi. Ir cilvēki, kuri baidās likt skaidu, salmu vai niedru jumtus ugunsdrošības dēļ, taču arī te Oskaram savs skaidrojums: "Tas viss ir mīts. Ja skaidu jumti tik bieži degtu, mūsu civilizācija jau būtu nodegusi no zemes virsas. Pagājušajā un aizpagājušajā gadsimtā visiem bija tikai skaidu jumti. Ja ir laba elektroinstalācija un tīrīs skurstenis, nekas nevar aizdegties, jo materiāls pats par sevi nedeg." Turklāt Oskaram kāds ugunsdzēsējs reiz stāstījis, ka skaidu jumts ir vislabākais no dzēšanas viedokļa, jo ugunsdzēsēju šļūtenes spiediens ūdeni izsūtī skaidu klājumam cauri un tas tiek pie nesošajām konstrukcijām. Savukārt dzelzs jumtam, bituma šindelī konstrukcija vispirms jānorauj, un tur jau sākas risks ugunsdzēsēju dzīvībai. Turklāt tas prasa laiku, bet tikmēr uguns negul. Un nav mazsvarīgi arī tas, ka skaidu jumts ir labojams. "Nesaku, ka jumts no skaidām ir pats labākais – ir vēl māla kārniņš, liek arī jumtus no ezera niedrēm. Taču to dara tikai vienā reģionā Latgalē, jo ir tikai viens ezers, kurā var plēst niedres pietiekamā platībā – tas ir Lubāns. Man ļoti patīk niedru jumti, esmu bijis kā palīgs pie niedru licējiem, strādāju par velti, lai izpētītu sistēmu. Šādam jumtam kalpošanas laiks aptuveni tāds pats, arī svārs. Vizuāli niedru jumti izskatās pat smukāk nekā skaidu. Man vienkārši nepatīk niedres ņemt rokās kā materiālu. Skaida ir savādāka. Apses koksnei iekšā ir vasks, un, ja pastrādā ar slapju apses koku, rokas pēc tam kā ar krēmu nosmērētas. Tas ir tas patīkamais. Un tas ir arī aizsargslānis, kāpēc jumtus nevajag impregnēt," skaidro meistars.

Naudu pelna ar zināšanām

Skaidu jumta likšana ir filigrāns 100% roku darbs, kurā svarīga katra nianse. Oskars desmit dienās var uzstīt 100m² jumta, un viņš to dara ar rokām. Iesācējs vienā dienā tiek galā vien ar četriem līdz sešiem kvadrātmetriem, tāpat to pašu apjomu pieveic teju mēneša laikā. "Jau daudzas reizes pierādīts, ka, sitot naglu mehāniski vai ar pneimatiskajām pistolēm, nekad nesānā vienāds rezultāts. Visas pistoles sit naglu ar vienādu spēku, kaut gan skaidas blīvums atšķiras. Sitiena spēku labi var regulēt ar jumiķu cirvīti – hačetu, kas ir pats labākais palīgs šajā darbā," skaidro meistars. Viņš stāsta, ka 10 kvadrātmetros dzīvojamās mājas jumta ir 750 skaidas, tāpat tās ir 750 naglas. Pirmās 500 viņš iesit bez cimdiem, pēc tam izmanto darba cimds. Taču arī tie ir atšķirīgi – labajā rokā biezāks cimds, lai nesaberztu tulznas, kreisajā – plānāks, lai no somas var paņemt nagliņu. Katrā skaidā ir 6 naglas, katra skaida pietur nākamo. Meistars teic, – tas viss ir mūsu senču izpētīts, tur daudz dažādu knifīņu. Taču Oskara kā amatnieka biznes nav skaidu lielražošana, pārdošana un sišana. Viņam tam fiziski nav laika, kaut gan bijuši arī piedāvājumi strādāt Zviedrijā, Norvēģijā un Skotijā. Oskars šīs zināšanas pārdod ar meistarklasēm, kuras Latvijā jau rīko teju sešus gadus. "Latvieši nopērk skaidas pie pārbaudīta ražotāja, sauc mani un mācās uz sava jumta. Tur ir tas foršais kniņš, ka cilvēks, kurš skaidas redzējis pirmo reizi, beigās kļūst par meistaru. Viņš nedrīkst kļūdoties, jo jumtu liek sev! Tā ir viņa manta, kuru viņš glabās. Un tam visam ir arī savi aprēķini. Pēc vecajām cenām uz 100m² jumta viņš iekonomē 800 eiro. No 1000 eiro 200 tiek man, 800 paliek viņam. Turklāt viņš bonusā vēl dabū zināšanas. Parasti, kad saimnieks uzliek skaidu jumtu, divu nedēļu laikā ir klāt kāds kaimiņš vai cits cilvēks, kuram arī tādu vajag. Naglas viņiem ir, kur dabūt skaidas, arī zina, salikumu zina. Kāpēc piektdienas vakarā neuzklāpēt lapenītei jumtu? Par šo darbu jau tam otram, protams, kaut ko samaksās. Līdz ar to naudu, ko viņš būs samaksājis man par zināšanām, viņš dabūs atpakaļ. Beigās labi visiem," secina Oskars.

Darbu pieņem ar parakstu uz skaidas

Daudzo gadu laikā, kopš Oskara pamatnodarbošanās saistīta ar skaidu jumtiem, viņš iemācījies materiālu atšķirt pat pēc taustes. Amatnieks teic: "Paņemu skaidu rokā un jūtu, cik tā ir bieza. Varu pateikt atšķirību pat starp 8 milimetri un 7,9 milimetru skaidu. Tā ir 7-8 gadu darba pieredze, varētu pat teikt, profesionalitāte," skaidro meistars. Viņš uzskata, ka likt skaidu jumtus no kārtīga biežuma skaidām ir meistara gods.

"Ir ļoti daudz haltūristu, kuri plēš plānākas skaidas – tikai sešu, septiņu milimetru biežumā. Tas ļauj iegūt lielāku daudzumu no viena bluķa, iekonomēt materiālu. Taču, ja skaidas būs pārāk plānas, jau pēc dažiem gadiem, tām sasēžoties, paliks vien četri, pieci milimetri."

Oskars stāsta, ka joprojām saglabājusies sena amatnieku tradīcija, ko viņš ievēro. Proti, jumta pašā korē pēdējā skaidā jāuzliek meistara paraksts un datums. Pirmspēdējo skaidu sit meistars un uz pēdējās skaidas parakstās pats saimnieks – viņš pieņem darbu. "Ikvienu cilvēka interesēs ir zināt, ko viņš vispār dabūjis, nevis iet ierasto ceļu – samaksāšu, atvedīs, uztaisīs. Tur ir tā meistara atbildība – man jebkurš jebkurā laikā var pazvanīt, jo skaidas mēdz *grozīties*. Es vai nu pasaku, kā to var izlabot, vai pats aizbraucu un izdaru. Ar katru no klientiem man ir labas attiecības, ar daudziem bijis kopīgs bizness, no daudziem vispār neesmu ņēmis naudu vai arī saņēmis palīgstrādnieka algu. Tas notiek gadījumos, kad pats mācos un apgūstu ko jaunu," teic Oskars.

Saule griežas ap viņiem

16 gadu laikā, kopš Mežnieku ģimene saimnieko Ambeļu pagastā, Oskars un Ilze nonākuši pie atziņas, – laukos dzīve ir samērā mierīga, bet tik un tā sanāk noskrieties, jo ikdienā jāizdara tūkstoš darbi un jāmēro lieli attālumi. Saimniecībā ir govys, telīte, nenosakāms skaits pīļu jeb, kā paši teic, bataljons, arī divi kaķi un divi suņi. Oskars smejas – virtuve jeb stādāmā platība dārzā vien ir hektārs, tur sanāk ļoti daudz nostaigāt. Tieši tādēļ, lai taupītu resursus un laiku, Ilze un Oskars nonākuši pie permakultūras jeb, vienkāršotā valodā runājot, slinko cilvēku lauksaimniecības sistēmas, kas ļauj iegūt ražu, nepatērējot daudz darbu, resursu un laika. "Patiesībā permakultūra ir jauns nosaukums senām zināšanām, kas saliktas jaunā, modernam cilvēkam saprotamā sistēmā. Tas ir tas, ko mūsu senči zināja un darija, jo viņi ar šo sistēmu jau bija uzauguši. Permakultūra sevī apvieno vecās un jaunās zināšanas," skaidro Ilze. Ar kartupeļiem, kas aug zem salmu vai siena segas, Ambeļu pagastā vairs nevienu nepārsteigs, kaut gan sākumā apkārtējos tas radīja lielu neizpratni un pat apsmieklus. Seno, bet piemirsto metodi savā saimniecībā Mežnieku ģimene uzsāka, lai nebūtu jānoņemamas ar lauku kaplēšanu un aršanu. Un tas darbojas. Piemēram, pagājušogad kartupeļi izauga pat 24 zem viena krūma. Lai popularizētu permakultūru, Ilze regulāri rīko meistarklases, lasa lekcijas un ar Latvijas Permakultūras biedrību visā Latvijā rīko dažādus festivālus. Mežnieku ģimene atzīst, ka savulaik izvēlējās vieglo ceļu – atnāca dzīvot uz laukiem: "Šeit esam atjaunojuši savu vidi. Viss, kas ir 10 km rādiusā ap mums, skaitās blakus, 30

Foto - A.Kirsanovs

Ar pieredzi gatavs dalīties vienmēr. Daudz laika Oskars pavada savā meistardarbnīcā, kur vienu no sienām rotā liela plāksne. Tā ir 2017.gadā izcīnītā balva konkursā "Biznesa Ekspresis", kurā viņš piedalījās ar ideju "Skaidu Meistarklase non-stop". Oskars neuzskata, ka viņa skaidu klāšanas stils ir vienīgais un pareizais. Viņš pastāvīgi mācās, tiekas ar skaidu "klapēšanas" vecmeistariem, studē dažādas skaidu jumtu uzklāšanas tehnoloģijas no dažādām pasaules malām un rīko meistarklases, kurās dalās ar savu pieredzi.

km attālumā – natoļ (netālu – red.). Šajā vietā saule griežas ap mums, tādēļ tas, kas ir ārpus, īpašu satraukumu nerada. Ja ir kas labs – neskaužam, ja slikti – pasmejamies, jo sliktais nerodas pats no sevis, sliktu kāds ir radījis. Mēs vienkārši dzīvojam sev."

Foto - A.Kirsanovs

Skaidu jumti visām ēkām. Meistars izrāda melno pirtiņu un stāsta, ka šīm divām ēkām jumtus likuši cilvēki, kuri uz "Ganeņiem" braukuši iegūt zināšanas. Un zināšanu par skaidu jumtiem Oskaram patiešām ir ļoti daudz. Viņš pats pilnībā apguvis šo prasmī, apmācījis dēlu un tagad vada praktiskus seminārus tiem, kuri vēlas iemācīties arodu, kas izsenis bijis svarīgs ikvienam praktiskam un saimnieciskam latvietim. Pārceļoties no dzīves lielpilsētā uz laukiem, Oskars nonācis pie svarīgas atziņas: "Laukos amatniecībā svarīgi nevis censties vairāk nopelnīt naudu, bet piebremzēt savas *hatelkas* (vēlmes – red.). Gribēt es gribu "Enduro" moci, bet tikpat labi nav nekādu problēmu 3-5 km noiet kājām. Svarīgi saprast, kas tev šajā dzīvē vajadzīgs un priekš kam."

* Sākums 6.lpp.

Eksperta viedoklis

“Mediju atbalsta
fonda ieguldījums no
Latvijas valsts

MAF
Mediju atbalsta fonds

Tādu māju nešauboties būvētu vēlreiz

“Domāju, ka svarīgi ir ne vien uzbūvēt māju, bet izdarīt to tā, lai ir pārliecība, ka tas izdarīts labi, dabai saudzīgi un energoefektīvi. Redzu, ka tik vienkārši materiāli kā salmu stublāji, kas atliek pēc graudu kulšanas, koks, kaļķis un māls spēj atrisināt visus šos uzdevumus un sniegt katram lielisku vidi ikdienai gan vasarā, gan ziemā. Pie šāda vērojuma esmu nonācis no savas pieredzes vairāku gadu garumā un pieredzes uz savas ādas. Un, kad man kāds jautā, vai būvētu tā atkal, ne mirkli nešaubos, ka tā darītu,” teic **ALEKSANDRS ĻUBINSKIS**, viens no pirmajiem, kurš Latvijā uzbūvējis salmu māju.

Kā vērtējat eko materiālu izmantošanu celtniecībā?

– Kopumā ņemot, protams, pozitīvi. Tiesa, man gribētos atsaukties uz vēl vienu svarīgu nosacījumu. Proti, mūsdienās tirdzniecībā un mārketingā daudzus materiālus mēdzam saukt par eko materiāliem. Tādēļ ir diezgan svarīgi katram sev nedefinēt, ko viņš uzskata par eko materiālu, jo šis nosaukums pēdējā laikā diezgan nolietojies. Vai tie ir salmi, skaidas, māls, grants un smiltis, varbūt metāls? Piemēram, mums ir eko betons. Jā, tas nāk no dabas, bet vai mēs tiešām to varam saukt par eko materiālu?

Cik Latvijā populāra prakse celtniecībā izmantot šādus materiālus?

– Te atkal ir jautājums, ko mēs saprotam ar eko materiāliem. Manuprāt, tie ir materiāli, kuros ir ļoti, ļoti nedaudz rūpnieciskās apstrādes jeb dabas materiāli bez jebkādas īpašas apstrādes. Man nav statistikas datu, līdz ar to nevaru balstīties uz kaut kādiem pētījumiem, bet, ja katrs no mums paskatītos apkārt, cik daudz šī brīža celtniecībā izmantoti materiāli dabiskā veidā – māls, salmi, koka skaidas vai kādi blakus produkti –, tad mēs redzētu, ka patiesībā nav nemaz tik daudz. Un kāpēc? Mums vienkārši pietrūkst zināšanu, kā ar šiem materiāliem panākt labu efektu. Tas arī ir iemesls, kādēļ eko materiālus neizmantojam tik daudz, kā gribētos.

Tendence būvniecībā izmantot eko materiālus ir pieaugoša vai, gluži otrādi, iet mazumā?

– Ja skatāmies 100 gadu griezumā, tad tendence izmantot eko materiālus iet mazumā. Ja pēdējo 30 gadu griezumā, tad kaut kādā mērā šī tendence gan pieaug, gan degradējas. Kāpēc es tā domāju un ko ar to domāju? Padomju laikā būvniecības materiālu kontekstā bija standarta materiāli un salīdzinoši mazāk zināšanu sabiedrībā par to, kādi materiāli kādu ieguvumu rada, cik tie kaitīgi. Ne velti ir tik daudz stāstu par livānu mājām, kuras savulaik diezgan daudz sabūvēja un tikai pēc tam noskaidrojās, ka daži no izmantotajiem materiāliem nemaz tik labi veselībai nebija. Taču tas ir tikai viens no gadījumiem, tādi ir vēl. Līdz ar to, ja skatāmies uz Padomju Savienības laiku, tad zināšanu par materiāliem un to īpašībām bija mazāk. Taču tas neizslēdz to, ka laukos

Foto - no personīgā arhīva

pietiekami daudz cilvēki būvēja ēkas pēc diezgan senām metodēm. Un, šajā kontekstā runājot, atkal jāsaka pilnīgi pretēji – tur lielākā daļa materiālu ir ļoti dabīgi. Savukārt, ja skatāmies 100 gadu griezumā, loģiski, ka esam pārgājuši uz daudz vairāk apstrādātiem materiāliem. Šad tad mēs redzam simtgadīgas guļbūvju ēkas, simtgadīgas kleķa ēkas un daudzus citus dažādus risinājumus, kur šie materiāli vienkārši nocirsti mežā, izrakti no bedres, sagrābti pa zemi un kā tik vēl nav iegūti. Tādā griezumā mēs šos materiālus izmantojam krietni mazāk. Man šķiet, ka ir labi, ka cilvēki par to interesējas, jo vienmēr būs kāds patērētājs arī šādai formai. Bet vai mums visiem jābūt absolūti ekoloģiskām mājām? Man tas liktos forši, bet tai pašā laikā kāds cits teiks, ka viņam prioritāte nav ekoloģiska ēka ar dabas materiāliem, bet gan tās cena. Cena ir noteicošs faktors ļoti daudziem cilvēkiem, līdz ar to mēs to nevaram ignorēt.

Mūsdienās mājām kā vienu no materiāliem jumta segumam izmanto arī skaidas, salmus un pat ezera niedres...

– Par jumta materiāliem runājot, no šī saraksta salmus es ņemtu ārā, jo kādreiz salmus jumta segumā izmantoja, bet šobrīd vairs nē. Rudzi un kvieši ir stipri modificēti un neatgādina tos rudzus un kviešus, kas bija kādreiz. Šie augi ir krietni īsāki, savukārt, lai tos efektīvi izmantotu jumta segumā, tos vajag diezgan garus. Turklāt tos vajag nesasmalcinātus, bet mūsdienu tehnika salmus saņurca. Tā ir specifika, kādēļ šo materiālu ne tik ļoti izmanto. Turpretī niedres ir labs materiāls, ko var veiksmīgi likt lietā. Tiesa, to dara ne pārāk daudz. Kādas ir šādu materiālu priekšrocības? Mēs izmantojam resursus, kas viegli pieejami dabā. Savukārt, runājot par minusiem, jāsaprot, vai mērķslīdī radīti, vai vairāk apstrādāti materiāli ir spējīgi izturēt ilgāku mūžu? Turklāt šādu materiālu iestrāde no būvniecības montāžas principa ir daudz,

dabā vienkrāsāka nekā dabas materiāliem. Nav jābūt tik lielam meistaram, lai to izdarītu. Piemēram, niedru jumtu kurš katrs neuzliks, savukārt šifera jumta uzklāšanai lielas prasmes nav vajadzīgas. Līdzīgi ar lubiņām un citiem dabas materiāliem ne tikai jumta segumam, bet vispār mājas būvniecībā. Jo vairāk šie materiāli ir neapstrādāti, nepiemēroti lego principam, kad ņem, liec, savieno, un viss gatavs, jo grūtāk to izmantot ikdienas situācijās. Tas prasa meistarību.

Uzcelt māju no eko materiāliem būs dārgāk?

– Jā, uzbūvēt ekoloģisku māju būs dārgi. Bet, ja cilvēks grib būvēt pats, ir tikai viens jautājums, vai viņš skaita sava darba laiku. Ja es uzbūvēju pats un neskaitu darba laiku, tad jebkurā gadījumā būvē, no kā gribi, tas būs lētāk. Parasti būvniecībā šis izmaksas ir gandrīz puse, jo darba spēks maksā lielu naudu. Vēl viens svarīgs jautājums jeb aspekts, uz ko var skatīties, ja šo māju būvē kāds cits. Ja mājas būvniecībā izmanto dabas materiālus – mālu, kleķi, skaidas, salmu siltumizolācijas blokus, liek niedru vai lubiņu jumtu, tas noteikti būs dārgāk. Pamatojums tam vienkāršs – šādai būvniecībai vajadzīgi ļoti specifiski meistari, kuri ir ļoti pieprasīti, līdz ar to viņu prasmes un zināšanas ir ļoti vērtīgas. Turpretī būvējot pēc tradicionālām metodēm, piedāvājums ar dažādiem speciālistiem ir lielāks un attiecīgi viņu konkurence samazina cenas. Pie mums ir tikai daži meistari, kuri var uzlikt niedru jumtu, ir tikai daži meistari, kuri māk uzlikt māla apmetumu telpās. Viņu nav daudz, un tas šo darbu padara par mazliet ekskluzīvu. Bet ir otra – labā ziņa. Jā, eko māju uzbūvēt ir dārgāk, bet jūs iegūstat ekskluzīvāku risinājumu un zināt, ka materiāli, kas tur izmantoti, nav radījuši lielu ietekmi uz apkārtējo vidi, varbūt pat kaut kādā mērā palīdzējuši. Un tās jau ir citas kategorijas.

* Sākums 7.lpp.

Rugājos

12.novembrī plkst. 20.00 Rugāju tautas namā svētku balle kopā ar mūziķi Zinti Krakopu. Ieejas maksa – EUR 3.

18. novembrī plkst. 14.00 Rugāju tautas namā būsiet mīļi gaidīti Latvijas valsts 104. dzimšanas dienas svētku koncertā “Ielēpo Latviju”. Piedāvājam pie mums vēl nebijušu mūziķu dueta “AD libitum”. Kamerģimnāzijas programmu “Ieklausies KOKLĒ!”. Koncertē profesionālas latviešu mūziķes – koklētājas Anda Eglīte un Dace Priedīte. Ieeja brīva.

Tilžā

Līdz 10.novembrim Tilžas pagastmājas 2.stāvā rokdarbu izstāde “Dzīves stāsts izšuvumos”. Aplūkojamie darbi nākuši no vecmāmiņu pūra lādēm.

Vecilžā

4.novembrī plkst. 18.00 sporta un atpūtas centrā folkloras kopa “Saime” aicina uz psalmu dziedājumiem par mirušajiem.

11.novembrī plkst. 20.00 sporta un atpūtas centrā koncerts “Lika Laima padomiņu”. Piedalās: deju kopa “Viola”, folkloras kopa “Saime”, amatieratētris “Melnais kaķis”, Tilžas KVN deju kolektīvs “Palazdīte”.

Plkst. 22.00 balle ar mūziķi Zinti Krakopu. Ieejas maksa – EUR 3.

Viļakā

28.oktobrī plkst. 15.00 Viļakas muzeja izstāžu zālē fotoizstādes “Viļakas ainava” atklāšana. Izstāde tiek atklāta sadarbībā ar I.Onzuli un biedrību “Stāstnīca”.

11.novembrī plkst. 15.00 Lāčplēša diena. Svētbrīdis Vissvētās Jēzus Sirds Romas katoļu baznīcā. **Plkst. 15.30** lāpu gājiens uz Jaškovas kapiem, **plkst. 16.00** piemiņas brīdis Jaškovas kapos.

Dažādi

ŠĶILBĒNU PAREIZTICĪGO kapsētā talka notiks **30.oktobrī plkst. 10.00** (nevis 30.novembrī, kā bija publicēts iepriekš).

Zemnieku saimniecība nomā, pērk lauksaimniecības zemi, cirsmas, mežus. Tālr. 26335686.

Veicam Jūsu dzīvokli vai mājā iekšdarbu remontu (reģipsis, santehnika, elektrība). “Noras”, Krišjāņu pagasts, Balvu novads. Tālr. 29775519.

Izīrē māju Gulbenes novada Velēnā. Tālr. 26109354.

Spiežam, karsējam, iepakojam ābolu sulu Kubulos. Tālr. 27004732.

Piegādā smilti, granti, šķembas (dažādas frakcijas). Tālr. 29208179.

Pieved smilti, granti, šķembas. Remontē piebraucamos ceļus. Ierok un savieno ūdensvadus, kanalizāciju un elektrokabeļus. Tālr. 25685918.

Izgatavojam pirtis, āra tualetes, suņu būdas, saimniecības ēku durvis. “Noras”, Krišjāņu pagasts, Balvu novads. Tālr. 29275519.

Dūmvadu, dabīgo ventilāciju, apkures ierīču, dūmeju apsekošana, tīrīšana, remonts, izgatavošana, mūrēšana, oderēšana, uzstādīšana. Celtniecības darbi, remontdarbi. Dūmu detektori, uzstādīšana. Materiālu piegāde. Tālr. 22363236, 20404400.

Piemājas saimniecība “Tālzemi” meklē fermas STRĀDNIEKU. Nodrošinām dzīvesvietu. Alga līdz 900 eiro. Tālr. 26425747.

Siltinām mājas ar ekovati, granulām un termoputām. Tālr. 26748235.

Meklē atbildīgus saimniekus 1,5 mēnešus veciem bezšķirnes kucēniem. Vidēja auguma. Piemēroti dzīvei laukos. Tālr. 29382547.

Meklējam atbildi

“Vai ceļš nav pietiekami kritisks?”

Iekšpagalms Pilsoņu ielā. To, ka ļoti daudzi daudzdzīvokļu māju iekšpagalmi ir ļoti sliktā stāvoklī, šķiet, zināms katram. Jācer, ka pilsētvides sakopšanas plāni, par ko sarunā ar laikrakstu “Vaduguns” runāja Balvu pilsētas pārvaldes vadītāja Maruta Castrova, realizēsies ar darbiem, kurus kā labus esam novērtēs ikviens iedzīvotājs. Nu, lai vismaz par regulāru greiderēšanu netiek aizmirsts...

Foto - no personīgā arhīva

Laikraksta “Vaduguns” redakcija saņēma vēstuli, kurā atbildīgie pašvaldības speciālisti aicināti beidzot sakārtot Balvu pilsētas daudzdzīvokļu māju Pilsoņu ielā 23 un Pilsoņu ielā 31 iekšpagalma iebraucamo ceļu.

“Šajā vasarā nav darīts pilnīgi nekas”

“Jau daudzu gadu laikā pēc katrām lietavām situācija ir vairāk nekā kritiska! Pirms vairākiem gadiem ar atbildīgajiem Balvu novada pašvaldības speciālistiem stāvējām pagalmā un vērtējām situāciju, bet risinājums tā arī nav rasts. Ja iepriekšējos gados vēl notika ceļa līdzināšana/greiderēšana, tad šajā vasarā nav noticis pilnīgi nekas. Jautājums: ja atbildīgie speciālisti ir zinājuši par problēmu, kas nav radusies pēdējā gada laikā, un esam vienojušies, ka šis posms līdz tā pilnīgai sakārtošanai tiek ielikts darba plānā un notiks regulāra ceļa uzturēšana, tad kāpēc tas netiek darīts??? Tiek atjaunoti ceļi pilsētā, bet kādi ir tie kritēriji, pēc kā izvērtē, kuram posmam ir prioritāte? Vai attēlos redzamais iebraucamais ceļš nav pietiekami kritisks?” neizprātne ir vēstules autore, daudzdzīvokļu mājas Pilsoņu ielā 31 vecākā RUDĪTE ZIEMELE.

Viņa piebilst, ka apmēram pirms divām nedēļām arī zvanīja vienam no pašvaldības speciālistiem, kurš laikā, kad bija vienošanās par iebraucamā ceļa regulāru uzturēšanu, bija par to atbildīgs. “Zvanīju un jautāju, cik reizes šogad ir veikta ceļa greiderēšana? Atbilde bija: “Es vairs neesmu par to atbildīgs!” Cik vienkārši! Tomēr arī šajā gadījumā, kad amata kompetences ir mainījušās, laba pārvaldība uzliek par pienākumu informāciju nodot tālāk pēc piekritības un nodrošināt atgriezenisko saiti!” uzsver R.Ziemele.

Novembra sākumā lems par svarīgākajiem darbiem

Balvu pilsētas pārvaldes vadītāja MARUTA CASTROVA

Foto - no personīgā arhīva

informēja, ka konkrētais māju Pilsoņu ielā 23 un 31 iekšpagalma iebraucamais ceļš diemžēl nav vienīgais, kuram nepieciešami uzlabojumi. “Pašā tuvākajā laikā (atkarībā no laika apstākļiem) Balvos pašvaldībai piederošie ceļi tiks greiderēti. Savukārt 8.novembrī tiksimies ar pašvaldības speciālistiem, lai kopīgi lemtu un vienotos par svarīgākajiem darbiem, kuri mums jāiekļauj turpmāko, piemēram, trīs vai piecu gadu laikā. Protams, katram no mums ir savs redzējums, bet šo darbu sarakstā ir gan iebraucamie ceļi iekšpagalmos, gan arī daudzi, daudzi citi darbi, kas saistīti ar pilsētas vides sakopšanu un iedzīvotāju ērtībām ikdienā. Lielie plāni ir, bet tas kopējais redzējums jāsaliek pa mazākiem posmiem. Protams, ļoti daudz kas atkarīgs ir no finansējuma – no tā, cik daudz šādiem darbiem būs vai nebūs pieejama nauda,” pastāstīja M.Castrova.

Informē robežsardze

Panākumus kaldina arī mūspuses robežsargi

Triumsfs! 21.oktobrī Iekšlietu ministrijas Veselības un sporta centra šautuvē notika Iekšlietu ministrijas 2022.gada atklātā čempionāta sacensības šaušanā. Valsts robežsardzes izlase sešu komandu konkurencē ieguva divas zelta un divas bronzas godalgas. Kopvērtējumā attēlā redzamā robežsardzes izlase izcīnīja godalgoto 1.vietu, 2.vietā ierindojās Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes komanda, bet 3.vietā – Valsts policijas izlase. Robežsargiem panākumi arī individuālajā vērtējumā, turklāt divas medaļas izcīnīja Valsts robežsardzes Viļakas pārvaldes amatpersonas. Proti, sieviešu grupā EDĪTE BARSOVA (otrā no labās puses) ieguva bronzas medaļu, bet vīriešu grupā tāda paša kaluma medaļu izcīnīja NORMUNDS MIČULIS (otrajā rindā trešais no kreisās puses).

Foto - S.Lahnoviča

izcīnīja Valsts robežsardzes Viļakas pārvaldes amatpersonas. Proti, sieviešu grupā EDĪTE BARSOVA (otrā no labās puses) ieguva bronzas medaļu, bet vīriešu grupā tāda paša kaluma medaļu izcīnīja NORMUNDS MIČULIS (otrajā rindā trešais no kreisās puses).

Re, kā!

Nogādā atskurbtuvē

Šo trešdien Balvu pilsētas skvērā demontēja “Lielā Tēvijas kara partizāniem” veltīto pieminekli. Kā dienas laikā ziņoja mediji, process noritēja mierīgi un kārtību uzraudzīja policisti. Gluži bez starpgadījumiem gan neizpalika. Balvu novada pašvaldības policija laikrakstu “Vaduguns” informēja, ka kāds vīrietis, Balvu pilsētas iedzīvotājs, puda nožēlu par pieminekļa nojaukšanu. Jāuzsver, ka vīrieša izteiktais protests un sava viedokļa paušana nebija iemesls tam, lai notikušajā iesaistītos likumsargi. Gluži vienkārši vīrietis sabiedriskā vietā atradās acīmredzamā alkohola reibumā un skaļi uzvedās, kā rezultātā tika nogādāts atskurbtuvē. Savukārt kopumā pieminekļa nojaukšana aizritēja ļoti mierīgi.

Informē pašvaldība

Par atkritumu dedzināšanu rudenī!

Iedzīvotāji, īpaši privātmāju un mazdārziņu īpašnieki, cenšas sakopt savu pagalmu un apkārtējo teritoriju, taču Balvu novada pašvaldība aicina nededzināt savāktās pērnā gada lapas, sauso zāli un piemājas dārzā ieklidušos atkritumus.

Jāņem vērā, ka pilsētu un ciemu teritorijas ir blīvi apbūvētas un, ja katrs savāktos atkritumus drikstētu dedzināt, visa apkārtējā teritorija būtu dūmos. Nepatīkama smaka nav vienīgā blakne atkritumu dedzināšanai. Dedzināšana lielos apmēros kaitē arī apkārtējai videi, cilvēkiem un dabai.

Balvu novada pašvaldības saistošie noteikumi “Par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu Balvu novadā” nosaka, ka aizliegts jebkādā veidā dedzināt sadzīves atkritumus. Pieļaujama kaitēkļu bojātu zaru un augu sadedzināšana, ja tas netraucē apkārtējos cilvēkus un nerada draudus cilvēku dzīvībai, veselībai, videi, kā arī personu mantai. “Vēršam uzmanību, ka kategoriski aizliegts dedzināt indīgas, smirdīgas vielas (piemēram, plastikāta gabalus, gumiju un citus izstrādājumus). Aicinām ievērot visus ugunsdrošības noteikumus. Proti, ugunsкура vietu jāierīko drošā attālumā no ēkām un kokiem, to nedrīkst atstāt bez uzraudzības, kā arī nedrīkst veikt dedzināšanu ugunsbīstamajā periodā. Zarus, lapas, zāli un visu pārējo biomateriālu iesakām kompostēt, nevis dedzināt!” uzsver Balvu novada pašvaldības speciālisti.

Aktuāli

Situācija joprojām stabila

Kopš 19.septembra, kad spēkā stājās ar valdības lēmumu noteiktie ierobežojumi nebūtiskai ceļošanai, Krievijas valstspiederīgo plūsma samazinājusies par 34%.

Valsts robežsardze informē, ka aizvadītajā nedēļā (no 17. līdz 23.oktobrim) ārējo robežu šķērsoja 1543 Krievijas valstspiederīgie, kas ir vidēji piecas reizes mazāk nekā kaimiņvalstīs (Igaunijā – 7726, Lietuvā – 7216 Krievijas Federācijas pilsoņi). Savukārt kopumā kopš 19.septembra Krievijas – Latvijas un Baltkrievijas – Latvijas valsts robežu šķērsoja 8861 Krievijas valstspiederīgais (tie, kuri atbilda Latvijas valdības lēmumā noteiktajām izņēmuma kategorijām). Tikai 14% no tiem ieceļoja uz Latvijā izsniegtu C vai D kategorijas vīzu pamata, vēl 41% ir Latvijas uzturēšanās atļauju turētājs, starp kuriem ir Latvijas valstspiederīgo ģimenes locekļi, studenti, nodarbinātie, personas, kuru ieceļošana saistīta ar darba vajadzībām vai humāniem apsvērumiem. “Teju puse ārējo robežu šķērsojušo Krievijas pilsoņu izmanto citu valstu izsniegtās vīzas vai uzturēšanās atļaujas, kas nozīmē, ka Latvija nav šo personu galamērķa valsts, bet gan tiek izmantota tranzītam, lai dotos uz citām Eiropas Savienības valstīm. Tāpat Valsts robežsardze veic pastiprinātu ārzemnieku imigrācijas kontroli visā personu uzturēšanās laikā Latvijas Republikā un stingri uzrauga, lai Latvijā ieceļojušie ārzemnieki ievērotu uzturēšanās nosacījumus, un rūpīgi kontrolē, lai netiktu pārkāpti vīzas noteiktie uzturēšanās termiņi un ārzemnieki noteiktajos termiņos izceļotu no Latvijas,” uzsver Valsts robežsardze.

Jāpiebilst, ka aizvadītajā nedēļā ieceļošana Latvijā liegta 23 Krievijas valstspiederīgajiem, bet kopumā kopš 19.septembra – 269 Krievijas Federācijas pilsoņiem. Ārzemniekiem ieceļošana atteikta gan balstoties uz Ministru kabineta lēmumā noteikto, gan arī uz citiem apstākļiem. Tikmēr uz zaļās robežas ar Krieviju nav aizturētas personas, kuras mēģinātu to šķērsot nelikumīgi, lai ieceļotu Latvijā.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Dievkalpojumi novembrī

ROMAS KATOĻU DRAUDZĒS

Balvos – 1.novembrī – Visu Svēto diena (obligātās svinības), Sv.Mise plkst. 11.00 un Sv.Mise plkst. 18.00 (pēc Sv.Mises Vesperes par mirušajiem); 2.novembrī – Visu Ticīgo Mirušo piemiņas diena, Sv.Mise plkst. 11.00 un plkst. 18.00, kā arī plkst. 16.00 Ekzekvijas par mirušajiem; 4.novembrī – mēneša 1. Piekdiena, Sv.Mise plkst. 7.30 un plkst. 18.00, kā arī plkst. 17.00 Rožukronis par mirušajiem no lapiņām; 6.novembrī – parastā liturģiskā laika XXXII svētdiena (mēneša 1. svētdiena), Sv.Mise plkst. 8.00 un plkst. 11.00 (pēc Sv.Mises Jēzus Sirds dievkalpojums); 13.novembrī – parastā liturģiskā laika XXXIII svētdiena, Sv.Mise plkst. 8.00 un plkst. 11.00; 18.novembrī – Latvijas Republikas proklamēšanas gadadiena, Sv.Mise plkst. 8.00 un Sv.Mise plkst. 11.00 (Ekumēniskais dievkalpojums valsts svētkos); 20.novembrī – parastā liturģiskā laika XXXIV svētdiena (Mūsu Kungs Jēzus Kristus, Vispasaules Karalis, obligātās svinības), Sv.Mise plkst. 8.00 un Sv.Mise plkst. 11.00 (pēc Sv.Mises Jēzus Sirds dievkalpojums); 27.novembrī – Adventa 1. svētdiena, Sv.Mise plkst. 8.00 un plkst. 11.00.

Sprogu baznīcā – 6.novembrī – parastā liturģiskā laika XXXII svētdiena (mēneša 1. svētdiena), Sv.Mise plkst. 14.00; 20.novembrī – parastā liturģiskā laika XXXIV svētdiena (Mūsu Kungs Jēzus Kristus, Vispasaules Karalis, obligātās svinības), Sv.Mise plkst. 14.00.

Balvu pansionātā – 4.novembrī – mēneša 1.piekdiena, Sv.Mise plkst. 11.00.

Rekovā – 5.novembrī plkst. 10.00; 13.novembrī plkst. 10.00; 18.novembrī – Valsts svētku Sv.Mise plkst. 9.00; 20.novembrī plkst. 10.00; 27.novembrī plkst. 10.00.

Baltinavā – 6.novembrī plkst. 11.30; 13.novembrī plkst. 11.30; 18.novembrī – Valsts svētku Sv.Mise plkst. 11.30; 20.novembrī plkst. 11.30; 27.novembrī plkst. 11.30.

Tilzā – 6.novembrī plkst. 14.30; 13.novembrī plkst. 14.30; 18.novembrī – Valsts svētku Sv.Mise plkst. 10.00; 20.novembrī plkst. 14.30; 27.novembrī plkst. 14.30.

Bēržos – 1.novembrī plkst. 10.00; 2.novembrī plkst. 9.30; 6.novembrī plkst. 9.30; 13.novembrī plkst. 10.00; 20.novembrī plkst. 9.30; 27.novembrī plkst. 9.30.

Augustovā – 1.novembrī plkst. 12.00; 2.novembrī plkst. 12.00; 6.novembrī plkst. 12.00; 20.novembrī plkst. 12.00; 27.novembrī plkst. 12.00.

Rugājos – 2.novembrī plkst. 14.00; 6.novembrī plkst. 14.00; 20.novembrī plkst. 14.00; 27.novembrī plkst. 14.00.

Krišjānos – 2.novembrī plkst. 16.00; 13.novembrī plkst. 13.00; 27.novembrī plkst. 16.00.

Skujetniekos – 5.novembrī plkst. 16.00; 26.novembrī plkst. 12.00.

Kupravā – svētdienās plkst.12.00.

Viļakā – 1.novembrī – Visu Svēto diena (obligātās svinības), Sv.Mise plkst. 11.00 un plkst. 18.00; 2.novembrī – Visu Ticīgo mirušo piemiņas diena, Sv.Mise plkst. 11.00 un plkst. 18.00; 6.novembrī – parastā liturģiskā laikposma XXXII svētdiena, rožukronis par mirušajiem plkst. 10.20 un saliktā Sv.Mise par mirušajiem plkst. 11.00 baznīcā; 13.novembrī – parastā liturģiskā laikposma XXXIII svētdiena, Sv.Mise plkst. 11.00; 20.novembrī – Mūsu Kungs Jēzus Kristus – Vispasaules Karalis (ziedoju mi garīgā semināra uzturēšanai), Sv.Mise plkst. 11.00; 27.novembrī – Pirmā adventa svētdiena (Adventa vainagu svētīšana), Sv.Mise plkst. 11.00.

LUTERISKAJĀS DRAUDZĒS

Balvos – 6.novembrī – svētdienas dievkalpojums plkst. 10.00; 13.novembrī – ģimeņu dievkalpojums plkst. 10.00; 20.novembrī – Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums plkst. 10.00; 27.novembrī – Pirmās adventes svētdienas dievkalpojums plkst. 10.00.

Tilzā – 13.novembrī – valsts svētkiem veltīts dievkalpojums plkst. 15.00; 27.novembrī – Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums, Pirmā advente plkst. 13.00.

Viļakā – 13.novembrī – svētdienas dievkalpojums plkst. 12.00; 27.novembrī – Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums, Pirmā advente plkst. 16.00.

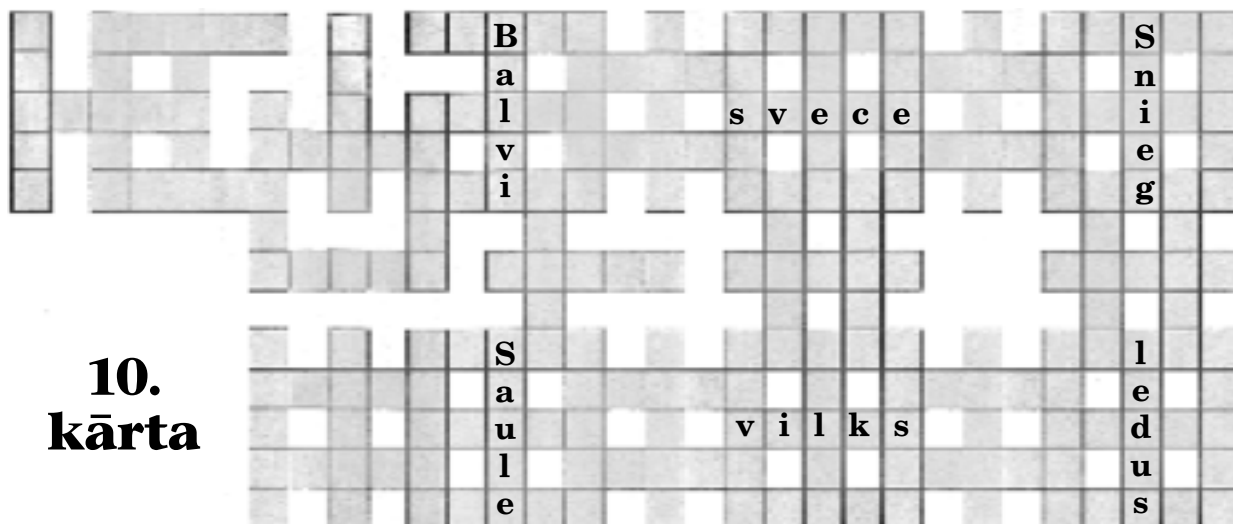
Kārsavā – 20.novembrī – Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums plkst. 13.00.

PAREIZTICĪGAJĀS DRAUDZĒS

Balvos – baznīca atvērta katru dienu no plkst. 9.00 līdz 13.00 (priestera tālr. nr. 20223040).

Maģiskie vārdi

Uzdevums: visus maģiskos vārdus ierakstīt krustvārdu mīklai līdzīgā tabulā. Uzvarētāju gaida pārsteiguma balva.

10. kārtā

Alejā - arēna - asaka - asara - asina - auklē - atņem - ausis - bedre - biete - darba - Dersī - eseja - kaila - kalpi - kalni - kases - kasīt - kauli - Kauņa - kausi - kauss - kālis - klibo - krāsa - kuras - laiks - laime - labāk - lakot - lasīt - maiss - mamma - malas - masas - medus - melis - naidis - nesen - Noras - piles - pilis - raiba - rieti - sasit - sauks - sākam - savas - segas - sekss - sesks - sēnēs - sieri - slēpo - slido - spēle - steks - stils - tases - tautā - tīras - traka - treks - triks

Jūsu atbildes tiek gaidītas "Vaduguns" redakcijā, Teātra ielā 8, līdz 13.novembrim.

Maģisko vārdu mīklu atrisināja: J.Pošeika, G.Amantovs, St.Lazdiņš, P.Paiders, T.Ivanova, L.Krilova (Balvi), V.Ločmele (Lazdukalns), V.Krēmere (Susāju pagasts), A.Mičule (Tilzā), N.Mantone (Bērzkalnes pagasts), I.Homko (Medņevas pagasts), B.Sopule (Vīksna).

9.kārtā veiksmē uzsmaidīja VALENTĪNAI KRĒMEREI no Susāju pagasta "Pienenītēm". Pēc balvas griezties redakcijā (līdzīgi ņemt personu apliecinošu dokumentu).

Palauzi galvu

Piedāvājam pašlaik Eiropā populārāko galvas laušanas mīklu, kuru atrisinot, iespējams jūs saņemsiet pārsteiguma balvu. Tukšajos laukumos ielieciet ciparus tā, lai katrā mazajā kvadrātā un visos kopā horizontālajās un vertikālajās rindās nebūtu divu vienādu ciparu. Atbildes gaidām līdz 17. novembrim.

10. kārtā

			5	2	9		3	
							1	5
		7			1		4	
7	8		6		2		1	4
1	2		3		5		6	8
6	3		1		7		5	2
	1		7				8	
9		3						
	7		9	1	3			

Pareizas atbildes iesūtīja: M.Pretice, E.Barkāne, I.Dzergača, Z.Pulča, V.Šadurska, P.Ločmele, M.Reibāne, St.Lazdiņš, V.Mancevičs, V.Gavrušenkova, S.Petrova, M.Bleive, L.Krilova (Balvi), M.Keiša (Upīte), V.Krēmere (Susāju pagasts), V.Ločmele (Lazdukalns), A.Mičule (Tilzā), B.Sopule (Vīksna), Z.Ziemele (Naudaskalns), I.Homko (Medņevas pagasts), N.Mantone (Bērzkalnes pagasts), Z.Šulce (Liepāja).

9.kārtā veiksmē uzsmaidīja PĀRSLAI LOČMELEI no Balviem. Pēc balvas griezties redakcijā.

Vēriņā acs

Atrodot foto 10 atšķirības, Jums ir iespēja iegūt balvu. Atbildes gaidām līdz 17. novembrim.

Iepriekšējai kārtai iesūtītas 23 pareizas atbildes. **Konkursa "Vēriņā acs" 9.kārtā veiksmē uzsmaidīja** ANNAI MINCĀNEI no Balviem. Pēc balvas griezties redakcijā.

10. kārtā

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

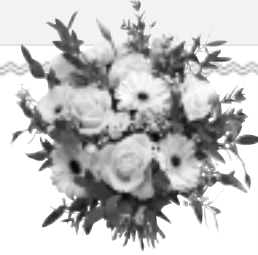
Apsveikumi

Kā rudzu lauks, kam gala nav un malas,
Ir darbs, kas katram dzīvē dots, –
Tas neskaitāmās sirdīs gaismu dala,
Tas mūža stūrakmens un gods.

Sirsniņi sveicieni un laba vēlējumi **Zitai Zujānei** lielajā dzīves jubilejā! Mani joprojām silda atmiņas par kopīgo, saskanīgo darbu saimniecības "Bolupe" ēdnīcā, par draudzību un patiesām attiecībām toreiz un tagad.
Žeņa Naudaskalnā

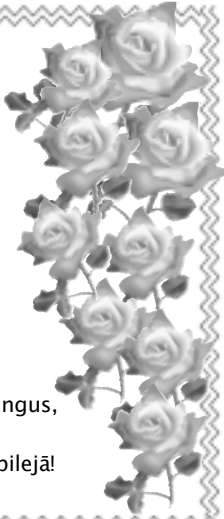
Un kas par to, ka gadu vesels klēpis
Kā pļavu ziedi laika vāzes mirdz,
Gan sūrumu, gan prieku katrs slēpis,
Bet viss ir bijis vajadzīgs priekš sirds.

(K.Apškrūma)
Sveicam **Anatoliju Putilovu** lielajā jubilejā! Vēlam dvēselei – mieru, sirdij – mīlestību un stipru veselību.
Bijušie klasesbiedri: Natālija, Valdis, Anele, Leontīne, Ārija, Roberts, Anele, Regīna

Mīļo tētiņ, vectētiņ!

Lieliski svētki – 80 gadi!
Un sirdī tas pats prieks, tā pati laime,
Tās pašas spilgtās, saldās gaismas acīs,
Kur vecumdienām nav vietas, nelaieme!
Tikai gaisma tik tikko pieskaras skumjām,
Bet tie ir tikai skaitļi, tikai datums!
Tik daudz siltu vārdu pasacīts,
Tik daudz mīlestības katram dots,
Grūtumam ir apkārt vieglums vīts,
Tāds, kas sauli uzdāvināt prot!
Paldies Tev, ka Tu mums esi!

Monta, Anna, Ēriks, Viesturs, Ingus,
Guna, Linda, Valērijs
sveic **Anatoliju Putilovu** jubilejā!

Anatolij!

Lai Tavā mūžā saules daudz,
Lai Tavā sirdī prieks,
Lai nākotne vēl ilgi var,
Tev daudz ko skaistu sniegt.

Sveicu Tevi 80 gadu jubilejā!

Sieva Zinaīda

Pērk

PĒRKAM

Augošu koku cirsma
un sortimentus pie ceļa

Meža īpašniekiem:

- Veicam bezmaksas konsultācijas;
- Palīdzam meža taksācijas sagatavošanā, cirsmu iestīgošanā;
- Palīdzam iesniegt ciršanas pieteikumu VMD.

Metsā

Telefona informācija: 26115369; 67804343
www.metsaforest.com/lv

Pērk izcirstus mežus,
3000 EUR/ha. Tālr. 28282021.

Pērk mežu ar zemi, cirsmas,
lauksaimniecības zemi.
Tālr. 26346688.

Pērk aizaugušas zemes, cirsmas,
mežus. Tālr. 29419597.
Tālr. 26699291.

Pērk traktoru T-16, T-40, MTZ 52/
80/82, piekabes, agregātus jebkādā
kārtībā. Tālr. 22499148.

Pērkam augošus kokus mežā, paši
zāģējam, izvedam. Samaksa tūlītēja.
Tālr. 20219102.

Pērku meža, lauksaimniecības
zemi. Tālr. 29386009.

Pērk meža īpašumus, īpašumā var
ietilpt lauksaimniecības zeme, vecas
ēkas. Samaksa darījuma
noslēgšanas dienā. Tālr. 26360308.

Pērk

4PLUS PĒRK APSES ZĀĢBAĻĶUS.

Alūksnē, Merķeļa ielā 20,
un pie ceļa visā Latgalē, un Vidzemē
Tālr. 29276883

Augstas cenas, ātra samaksa.

IEPĒRK MAJLOPUS
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLĪTĒJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galasparstrade.lv

SIA "AIBI" iepērk
liellopus, jaunlopus,
jērus, zirgus.
Iepērkam arī bioloģiskos lopus.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 20238990.

Z.s "Strautiņi"
iepērk **mājlopus.**
Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
Tālr. 29411033.

IEPĒRKAM liellopus!
800 liellopiem
augstas cenas!
62903929
www.kuramir.com
IE-80-01

Reklāmraksts

Atkritumu šķirošana Balvos kļūst arvien pieejamāka

Tas, ko cilvēks jau bērnībā iemācās darīt savā ikdienā, visdrīzāk paliek kā labs ieradums visa mūža garumā!

Lai atkritumu šķirošana nebūtu apgrūtinājums, bet gan ierasta lieta, kas nesagādā raizes, atkritumu apsaimniekošanas uzņēmums "Pilsētvides serviss" SIA ir uzstādījuši iekštelpu atkritumu šķirošanas konteinerus vairākās Balvu novada izglītības iestādēs – Sporta skolā un peldbaseinā, PII "Pilādzītis", Balvu sākumskolā un Bērnu un jauniešu centrā.

Šķirojot atkritumus, tiek samazināts sadzīves atkritumu daudzums, kas nonāk poligonos, pagarināts otrreiz pārstrādājamo materiālu dzīves cikls, veicināta vides ilgtspēja un samazināta atkritumu radītā ietekme uz to līdz minimumam. Atkritumu dalīta vākšana samazina arī atkritumu apsaimniekošanas izdevumus mājāsaimniecībās, jo to izvešana ir bezmaksas pakalpojums.

! DRĪKST mest stikla, plastmasas, kartona iepakojumus un makulatūru.

"Pilsētvides Serviss" SIA skaidro, - šķiroto atkritumu konteineros **DRĪKST** mest tikai tos atkritumu veidus, kurus iespējams nodot otrreizējai pārstrādei (stikla, plastmasas, kartona iepakojumus un makulatūru). Tiem ir jābūt tīriem, sausiem un iespēju robežās saplacinātiem, bez pārtikas atliekām, nesaprotus maisos.

Vairāk informācijas var iegūt Balvu Klientu centrā, zvanot uz tālruni 27864412 vai rakstot e-pastu: balvi@pilsetvide.lv, kā arī mājaslapā www.pilsetvide.lv.

PILSĒTVIDES SERVISS

Šķiroto atkritumu konteinerā **NEDRĪKST** mest sadzīves vai citus nepārstrādājamus atkritumus, jo tie bojā visa konteineru saturu un padara materiālu par nederīgu otrreizējai pārstrādei.

"Pilsētvides serviss" SIA Balvu Eko laukumā, Ezera ielā 3, veiksmīgi uzsāka arī **tekstilizstrādājumu vākšanu**. Četrus mēnešu laikā nodotais apjoms sasniedzis gandrīz 700 kg.

Tekstila šķirošanas konteinerā **DRĪKST** ievietot tīrus, sausus tekstila izstrādājumus (apģērbus, apavus un mājas tekstilu). Savukārt **AIZLIEGTS** ievietot audumu atgriezumus, netīru, slapju, pelējušu, sadriskātu, ar ķīmiskām vielām piesūcinātu tekstilu.

Tekstila šķirošanas konteinerā

! DRĪKST ievietot apģērbus, apavus, mājas tekstilu

! NEDRĪKST ievietot audumu atgriezumus, netīru, slapju, pelējušu, sadriskātu, ar ķīmiskām vielām piesūcinātu tekstilu.

Pārdod

Valsts robežsardzes Viļakas pārvalde pārdod dienestam nederīgu 'Vācu aitas' šķirnes suni (dzimis 2018.gada 27.februārī). Suņa cena bez PVN - EUR 5. Tālr. 64501910.

Z/S "Uzgava" pārdod graudus, zirņus, kartupeļus: 'Vineta', 'Laura', 'Gala'. Tālr. 29432655

Piegādā lopbarībai: kartupeļus, burkānus, cukurbietes, lopbarības bietes, graudus. Tālr. 25442582.

Pārdod vācu funkcionālo slimnieku aprūpes gultu ar mehānisko piedziņu un tālvadības pultī. Gandrīz jauna. Tālr. 26383873, 26383138.

Pārdod labu ķieģeļu māju centrā, Skolas 12A, Balvos. Apkure – granulas + malka, viss sagatavots, māja ar ērtībām, silta, EUR 115 000. Tālr. 29475253.

Pārdod māju Baltinavas centrā, 65 m², apdzīvojama uzreiz. Tālr. 22425592.

Pārdod metāla jumtus un notek-sistēmas no ražotāja. Cena no 7,50 EUR/m². Tālr. 28382940.

Jaunputni, dējējvistas. Tālr. 29424509.

Pārdod skaldītu malku (rakstām rēķinus). Tālr. 28700211.

Skaldīta malka. Cena 50 EUR/berkubā. Piegādes apjoms līdz 7 berkubiem. Ir sausā. Tālr. 25543700.

Pārdod skaldītu malku (rakstām pavadzīmes). Tālr. 26425960.

Skaldīta malka (sakrāmēta). Tālr. 29369133.

Pārdod Audi 80, 1.9 D, 1994.g., TA, tumši zaļa, ļoti labā kārtībā. Tālr. 29240844.

Līdzjūtības

Birst ziedos asaras kā zvaigznes, Jo tavā takā skumjas smagi krīt. Cik grūti iedegt baltu svaci Un ziedus klāt pār tavu kapu, māt.
Kad mīļās māmiņas dzīves ceļš ved kapu kalniņā, esam kopā ar **dēla Jāņa, meitas Sanitas ģimenēm, mazbērniem**, kad negaidīti mūžības ceļā jāpavada **ANNA KULEŠA**. Zizlānu ģimene Kubulos

Nu tikai patiesība viena Vairs dzīvot turpinās ar mums, Ka māmuļa bij' saules diena Un mīlestības starojums.

(K.Apškrūma)
Lai mūsu klusa un patiesa līdzjūtība **Arturam Pauliņam, MĀTI** mūžīgā mierā pavadot. SIA "Sīlmači" kolektīvs

Apsedz, Dieviņ, zvaigzņu sagšu, Klāj mākoņa paladziņu, Aplusuši mātes soļi, Dzīves ceļu staigājot.
Kad sirdī sāpes un skumjas, mūsu klusa un patiesa līdzjūtība **Ingridai Krampānei ar bērniem**, mīļo **MĀMIŅU** guldot baltā smilšu kalniņā. Ingrīda, Marta, Aina un Aivars

Mūsu laiks ir tik īss – Mūža vēji šalc apkārt un pāri Kas gan zina to brīdī, Kad atskanēs likteņa balss? (J.Sirmbārdis)
Skumju brīdī izsakām visdziļāko līdzjūtību **Marijai un dēliem**, pavadot vīru un tēti **IMANTU SKABU** mūžības ceļā. Olgas tante, Egona un Jāņa Sirmaču ģimenes

Es palieku tepat – Aiz zvaigznēm, kur sarģeņģeļi mīt, Mīļo sirdspukstos Un baltās domu krustcelēs, kur satikties.
Izsakām visdziļāko līdzjūtību **tuviniekiem, ANNU KULEŠU** zemes klēpi guldot. Gaļina, Adrija, Signija, Vera, Aina, Velga, Aija, Kristīne, Elīna

Bet māte raidīs Savas baltās domas Un savus padomus Vēl ilgi sūtīs šurp!
Lai gaišs mūžības ceļš **Anniņai!** Patiesi līdzjūtības vārdi **Jāņa, Sanitas, māsas Zigridas ģimenēm**, sirsniņu, mīļu cilvēku, māmiņu, vecmāmiņu **ANNU KULEŠU** mūžībā pavadot. Birutas ģimene

Pāri sirmām kapu priedēm Pāršalc tavas dzīves stāsts. Pāri darbam, sāpēm, ilgām Baltu, vieglu smilšu klāsts.
Skumju un atvadu brīdī mūsu klusa un patiesa līdzjūtība **tuviniekiem, ANNU KULEŠU** mūžībā pavadot. Bērzs pils pamatskolas kolektīvs

Kur tu biji, pasaulīt, kad es tevi saucu? Kur tu biji, pasaulīt, kad es gaismas kaucu?

Kur tu biji...
Visdziļākā līdzjūtība **Jānim Kulešam un viņa ģimenei, MĀTI, VĪRAMĀTI** un **VECMAMMU** mūžībā aizvadot. Kastaņu ielas kaimiņi Kubulos

Norima darbīgās rokas, Nespēja visu vēl veikt. Nespēja šķiršanās brīdī Pēdējās ardīevas teikt. (Z.Purvs)
Pazaudēt kādu, kuru mīli, nekad nav viegli. Šajā grūtajā brīdī mēs esam kopā ar **Antoniņu**, meitu **ALLU** pārāgrī mūžīgā mierā pavadot. Mājas iedzīvotāji

Sāp sirds, no dēla šķiroties, Kad viņa taka smilšu kalnā iet. (J.Rūsiņš)
Izsakām visdziļāko līdzjūtību **Gaļinai Dmitrijevai un tuviniekiem**, dēlu **ALEKSANDRU** pavadot mūžībā. SIA "Magi BLV" darbinieki

Līdzjūtības

Cilvēka mūžs izskan kā dziesma, Noriet kā saule vakarā. Paliek tik kapsētā svecītes liesma, Paliek tik sāpe asarā.
Lai gaišs mūžības ceļš **ALEKSANDRAM DMITRIJEVAM**. Mūsu līdzjūtība **Gaļinai un tuviniekiem**. SIA "DIGAL" dalībnieki Inna, Oskars

Es aizeju un tomēr palieku – Gan baltā saulē, gan zilajā jūrā, Gan šalcošā vējā – es esmu pie jums. (Ā.Elksne)
Skumju brīdī esam kopā ar **Gaļinu Dmitrijevu un tuviniekiem**, no mīļā dēla **ALEKSANDRA** uz mūžu atvadoties. Partizānu 21.ēkas īrnieki, V.Berezina

Tuvs cilvēks neaiziet, Viņš tikai pārstāj līdzās būt.
Visdziļākā līdzjūtība **Gaļinai Dmitrijevai**, mīļo **DĒLU** mūžības ceļā pavadot. Inna, Ilona, Valija

No atmiņām paliek tik starojums maigs, Tā kā liedagā saulrieta pēdas. Turp, kur tu aiziesi, apstāsies laiks, Norims sāpes, rūpes un bēdas. (B.Martuževa)

Mūsu visdziļākā līdzjūtība **Aināram Keišam ar ģimeni**, māmiņu **LEONTĪNU KEIŠU** pavadot mūžības ceļā. Kubulu pagasta pārvaldes kolēģi

Pierimst soļi, klusē doma, Neskan mīļās mātes balss. Tikai klusa sāpe sirdī Ilgi vēl pēc viņas sauks. (E.Zālīte)
Izsakām līdzjūtību **Santai un tuviniekiem, MĀMIŅU** kapu kalniņā pavadot. Iventra, Antonija

Atkal viena dzīves grāmata izlasīta, Daudz tur ir bijis bēdu un arī prieka. Nu gudrais padoms jādodom pašiem, Jo tevis nav, ir jāiet pie svešiem. (B.Koknese)

Skumju brīdī klusa un patiesa līdzjūtība **meitai Santai un pārējiem tuviniekiem, GITU LAICĀNI** pavadot Mūžībā. SIA "Smeldze"

Ir rimis viss. Un tecēt stājies laiks. Tu gana steidzies. Darbi nu ir galā. Bet vai gan tāpēc dzīves straume stāsies? (K.Apškrūma)

Izsakām patiesu līdzjūtību **meitai Santai un pārējiem tuviniekiem**, mūžībā pavadot **GITU LAICĀNI**. Genofeva, Sarmite, Taņa, Gunta, Puki, Asja, Inta, Mirdza

Cik tukšs un kluss nu kaktiņš, māt, Kurš varēs tavā vietā stāt, Kurš grūtā brīdī pienāks klāt? Nevieni tik tuvs vairs nebūs, māt.
Lai mūsu klusa līdzjūtība un mierinājuma vārdi dod spēku un atbalstu **Santai Pukai un pārējiem tuviniekiem, MĀMIŅU** aizsaulē aizvadot. Tavi **Amatnieku** 12.a,12.b klasesbiedri, skolotāji Iveta, Māris un Lidija

Ir skumjas, kas acīs asaras rīdē, Ir atmiņas, kas visu dzīvi silda... (A.Skujīņa)
Klusa un patiesa līdzjūtība **Santai, Elīnai, Keitīnai, MĀMIŅU, VECMĀMIŅU, VECVECMĀMIŅU** mūžības ceļā pavadot. Biruta ar ģimeni

Es aizeju un tomēr palieku – gan baltajā saulē, Gan zilajā jūrā, gan šalcošā vējā – esmu pie jums... (Ā.Elksne)
Izsakām dziļu līdzjūtību **visiem tuviniekiem**, bijušo kolēģi **GITU LAICĀNI** Dieva valstībā pavadot. Valsts ieņēmumu dienesta esošie un bijušie darbinieki Balvos

Tu, mīļā māt, nu projām aizej klusi Tai ceļā pēdējā, no kura nepārnāk. Cik daudz no savas sirds tu dāvājusi, Kas mīlestību šo gan vārdos izteikt var.

Mūsu visdziļākā līdzjūtība **Santas Pukas ģimenei un pārējiem tuviniekiem**, mīļo **MĀMIŅU, VECMĀMIŅU, VECVECMĀMIŅU** mūžības ceļā pavadot. "Betas" kolektīvs

Nu, māmuliņ, kā plecu lakats Tavš mūžs ir beidzot noadīts, Guļ melnā krāsa zaļai pāri, Un pavediens uz smiltīm stīdz. (K.Apškrūma)

Izsakām patiesu līdzjūtību **Guntim Pauliņam, MĀMUĻU** mūžībā pavadot. Klasesbiedri

Kad vakaram tavam neaust vairs rīts, Kad mūžības gājiens tev iezvanīts, Tad dvēsele brīva mūžībā iet, Kur saule nekad vairs nenoriet.
Izsakām līdzjūtību **Valijai un Skaudrim Viksniņiem, VITOLDU** mūžībā pavadot. Lidija ar ģimeni Viksnā

Man palikuši tavi vārdi, Man palikus tava sirds. Un liekas, ka ikvienā zvaigznē Vēl tavas acis preti mirdz. (M.Jansone)
Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība **Dinai Babānei**, pavadot **MĀMIŅU** mūžībā. Balvu PII "Pīlādītis" kolektīvs

Saņem, labā Zemes māte, Vienu sirmu māmuliņi, Apsedz viņu silti, silti Savām smilšu villainēm.
Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība **Tatjanas Jurjānes ģimenei**, mīļo **MĀMULĪTI** mūžības ceļā pavadot. Miņinu, Nāgelu, Širīņu ģimenes, Gaļina

Mana mīļa māmuliņa, Ciešu miegu aizmigusi; Rīta saule, mīļi vārdi Nespēs tevi modināt.
Lai klusa un patiesa līdzjūtība palīdz pārvarēt sāpju smagumu **Tatjanai Jurjānei ar ģimeni**, pavadot **MĀMIŅU, VECMĀMIŅU, SIEVASMĀTI** smilšu kalniņā. SIA "Žiguru mežrūpniecības sabiedrības" kolektīvs

Klusiem soļiem māmuliņa, Mūžam durvis aizvērusi. Ne vārdiņa nebildusi, Skumjas sirdi atstājusi.
Klusa un patiesa līdzjūtība sāpju brīdī **Ludmilai Agaņkovai, MĀMIŅU** pavadot kapu kalniņā. Ločmaņu ģimenes

Košu ziedu, dziesmu klusu – Nav ko citu dāvināt. Vieglas smiltis, saldu dusu Kapu kalnā, māmuliņ.
Izsakām klusu un patiesu līdzjūtību **Ludmilai Agaņkovai**, no mīļās **MĀMIŅAS** uz mūžu atvadoties. Maruta, Valdis, Līvija, Aigars

Tāda tu esi, rudens diena, Bērzu loki, – un vētrām līdz Atkal aizlido lapa viena, Bieža un tumša aug miglas siena, Lietus asaras plakstos trīc. (M.Bārbale)

Izsakām dziļu līdzjūtību **piederīgajiem, Nelliņu Strumpi** mūžības ceļā pavadot. "Ezermalā - 1" 2. celiņa dārza kaimiņi, Vera Sergejeva

Dusi saldi zemes rokās, Lai tev sapņu nepietrūkst. Mīļas rokas ziedus noklās, Un tev silti vienmēr būs. (A.Straube)
Izsakām līdzjūtību **Gunās Strumpes ģimenei**, no **MĀMIŅAS, VECMĀMIŅAS, VĪRAMĀTES** uz mūžu atvadoties. Iepirkumu nodaļas kolēģes

Paņem līdzi saules glāstu, Ko tev draugu rokas liek, Lai tev, smilšu klēpi dusot, Mazu brīdī siltāk tiek. (P.Priede)
Izsakām visdziļāko līdzjūtību **dēlam Kasparam ar ģimeni, mazbērniem, māsām, tuviniekiem, NELLIJU STRUMPI** mūžībā pavadot. Bijušās SCO kolēģes

Dusi saldi zemes klēpi, Lai tev sapņu nepietrūkst. Mīļas rokas ziedus noklās, Un tev silti vienmēr būs.
Izsakām visdziļāko līdzjūtību **dēla Kaspara un māsas Strumpes ģimenēm, NELLIJU STRUMPI** pavadot mūžības ceļā. Partizānu 39.a mājas iedzīvotāji

Paliec, māt, smaidā, Paliec, māt, glāstā, Paliec jaukāajā bērniņas stāstā.
Izsakām līdzjūtību **meitai Inesei un mazdēlam ar ģimeni**, māmiņu, vecmāmiņu **TEKLU CIRCENI** zemes klēpi guldot. Vecmūizas mājas iedzīvotāji

Man nogura dvēselīte, Ilgu mūžu dzīvojot; Dod, Dieviņ, vieglu dusu Baltā smilšu kalniņā.
Izsakām visdziļāko līdzjūtību **Artūram Pauliņam ar ģimeni, MĀMUĻU** mūžībā pavadot. Jānis, Iveta

Ir pēdējais mūža cēliens beidzies, Ar dzērvju kāsi uz debesīm steidzies. (V.Kokle-Līvija)
Jāni Kulešu, izsakām dziļu līdzjūtību, **MAMMU** kapu kalniņā guldot. Bijušie Bērzs pils vidusskolas klasesbiedri

 <p>Indekss 3004 Vaduguns IZNĀK OTRDIENĀS, PIEKTDIENĀS IZDEVĒJS SIA "BALVU VADUGUNS" Nodokļu maksātāju apliecības Nr. LV43203002982</p>	<p>REDAKCIJAS ADRESE TEĀTRA IELĀ 8 BALVOS, LV-4501 NORĒĶINU KONTS A.S. SEB BANKA Nr. LV21UNLA0024000467345, kods UNLALV2X <small>Publicitāte materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli. Par faktu, skaitļu pareizību, kā arī par sludinājumu tekstiem atbild to autors.</small></p>	<p>REKLĀMA, SLUDINĀJUMI D.Dimitrijeva T. 64507018 26161959</p>	<p>REDAKTORS E.GABRANOVŠ - T. 29360850 ŽURNĀLISTI: S.KARAVOIČIKA - T. 26707934; ZLOGINA - T. 29203754; I.ZINKOVSKA - T. 28319682; M.SPRUDŽĀNE - T. 27832538; I.TUŠINSKA - T. 27145837; A.LOČMELIS - T. 26665086. KOREKTORE S.GUGĀNE GRĀMATVEDE S.BĒRZIŅA - T. 25908200 ŠOFERIS A.KIRSANOVŠ - T. 27870730 Tālrunis-autoatbildētājs - 64520961</p>	<p>e-pasts: vaduguns@apollo.lv mājaslapa: vaduguns.lv</p> <p>Datorsalikums- SIA "Balvu Vaduguns", R.KACĒNS Iespiests SIA "Latgales Druka", Rēzeknē, Baznīcas 28 TIRĀŽA - 2520</p>
---	--	--	---	--